

PALJAS VILKKAA

Sotavangit kertovat Suomen armeijan sotilaiden vaate-
tuksesta

Vaatetilanne rintamalla on kelju. Riekale lyö riekaletta. Uusia vaatteita ei saa. JR 101 21. pataljoonan 3. komppaniaan saatiin viime talvena ainoastaan kolmet housut ja yksi asetakki uusia ja niissäkin oli kangas niin haurasta, että sormen pukasi läpi ilman mitään vaivaa. Sen kehuttavampi ei ole tilanne JR 11:ssä. Tämän rykmentin huoltoupseeri, majuri Marna vastasi pojille, kun he valittivat kampeitten huonoutta: „En voi sille mitään. Varastot ovat tyhjiä. On niin tiukka aika, ettei mitään saa”.

Jalkineiden tilanne on viheliäinen. Monen pojan saappaat ja pieksut „irvistävät”. Nankaa ei riitä edes sotamiesten jalkineiden kunnostamiseen, vaikka siviili-
väestölle selitetään, että sen täytyy kävellä paljasjaloin tai paperi- ja puukengissä, koska kaikki nahka muka menee armeijalle.

Mille armeijalle? Saksanpa armeijalle tietenkin, koska sitä Suomen armeijassa ei näe. Sinne saksmannin kitaanhan ne menevät muutkin karkjalouden tuotteet.

Sotamiehet

Sulo Hautamäki, JR 101

21. patl.

Veikko Ruokasalo, JK 11

1. patl.

Joukkokarkuruutta Italian armeijasta

Tuhannet sotilaat ovat karanneet Italian armeijasta. Keski- ja etelä-Italian tiet ovat tulvil-
laan karkulaisia ja useat heistä osoittavat avoimesti vihamielisyyttään saksalaisille sotilaille, joita kuljetetaan pohjoiseen. Sodanvastaisia mielenosoituksia tapahtuu nykyään sekä pohjoisessa että Italian keskiosissa.

MIELIALA LASKEE
saksalaisissa joukko-osas-
toissa Norjassa

„Norges Nytt”-lehti tiedottaa, että Norjassa olevien saksalais-
ten miehitysjoukkojen keskuu-
dessa on havaittavissa mielialan
laskua ja kurin höltymistä. So-
tilaat puhuvat usein, että he
heittävät aseensa pois, jos Nor-
jassa syntyy sotatoimia. Eräs
saksalainen kapteeni joutui van-
kilaan sen vuoksi, että hän lau-
sui avoimesti epäilyksensä Sak-
san voitosta.

Unkarilaisia varoitetaan

Käydessään pommittamassa
Wiener-Neustadtia Itävallassa
liittoutuneiden lentokoneet ovat
heittäneet Unkarin pääkaupun-
kiin Budapestiin lentolehtisiä,
joissa sanotaan, että kaupunki
voi tulla pommituksen kohteek-
si millä hetkellä tahansa, sillä
suuria Saksan hyväksi työsken-
televiä sotatehtaita on kaupun-
gin ympäristössä.

„Teidän hallituksenne, sano-
taan lentolehtisissä, on muut-
tanut Unkarin Saksan arsenaaliksi.
Unkarin kansan on tehtävä
valinta: joko se ei salli maa-
taan käytettävän saksalaisten so-
tatukikohtana tahi alistuu hävi-
tykseen”.

Tanskassa saksalaisvastai-
sia mielenosoituksia

Hitleriläinen käskynhaltija
Tanskassa Best on esittänyt
Tanskan hallitukselle uhkavaa-
timuksen, että niiden tanska-
laisten jutut, joita syytetään
sabotaashiteoista, on käsiteltävä
saksalaisissa eikä tanskalaisissa
tuomioistuimissa. Kun tieto
tuosta uhkavaatimuksesta levisi
Tanskan kansan laajojen jouk-
kojen keskuuteen, syntyi maassa
suurta tyytymättömyyttä. Useis-
sa paikoissa on tapahtunut veri-
siä yhteenottoja väestön ja hit-
leriläisten välillä. Maa on julis-
tettu poikkeustilaan. Tilanteen
kärjistymisen vuoksi Best on
kutsunut Kööpenhaminaan kaikki
Tanskan fascistipuolueen jäse-
net. Vastalauseaalto berliiniläis-
tä uhkavaatimusta vastaan on
niin suuri, että Tanskan halli-
tuskaan ei ole ryhtynyt pane-
maan täytäntöön saksalaisten
vaatimusta.

Meni väärään
paikkaan

Suomalaiset rintamamiehet on-
tehteen sen havainnon, että henki-
vakuutusasiameiehet ovat sodan-
kana tulleet hyvin vaukkoiksi.

Ne kaihtavat ja kiertävät rintam-
mamiestä jo kaukaa. Sotami-
en Montonen, joka lomalla ollessa
oli urhaan koettanut tavoitella
henkivakuutusasiameistä, pää-
kääntyy suoraan Henkivakuutus-
O.Y. „Suomen” pääkonttoriin
Helsingissä. Hänen onnistuttuaan
viekkaudella päästä erään mö-
mahaisen viskaalin puolelle. Sot-
mies Montonen esitti asiaa
hän halusi vakuuttaa henke-
Kun möhömaha sai kuulla, et-
Montonen ei ollut mikään koir-
lotta eikä suojeluskuntalaisi-
senari, vaan tavallinen rintam-
mies, ajoi hän Montosen ul-
ovesta karjaisten:

— Te olette tullut vä-
rään paikkaan. Menk-
hautaustoimistoon!

Pommitusten jäljet Sak-
sassa

Englannin ilmavoimat pom-
mittavat yötä päivää Saksan suu-
kaupunkeja ja sotateollisuuskes-
kuksia.

Monet Kruppin tehtaat Essen-
issä, sotatehtaat Mannheimissa,
laivatelakat Hampurissa, suu-
tehtaat Duisburgissa, „Oppel-
tehtaat Mainzissa ja kymmeniä
muut ovat raunioina.

Englantilaisten pommitusten
suoranaisena tuloksena Ruhrin
alueen teollisuustuotanto on la-
kenut kolmannella osalla. Suu-
salaisten on ollut pakko et-
kuoida suuria tehtaita länsi-Sak-
sasta itään. Puoli miljoonaa
Hampurin asukasta asuu tällä
alla. Berliinin väestöä evakuo-
idaan kiireesti Itä-Saksaan.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Keski-
viikkona
syyskuun 1 pnäSAKSALAISET PERÄNTYVÄT
ASOVAN MEREN RANNALLAKIN

TAGANROG

Vallattuaan elokuun 23 pnä
HARKOVIN, koko Neuvostoli-
iton eteläisen osan tärkeimmän
sotatiekeskuksen, on Punainen
armeija saavuttanut uuden suu-
ren voiton. Elokuun 30 pnä ete-
lirintaman joukot valloittivat
saksalaisilta takaisin Asovan me-
ren rannalla sijaitsevan TAGAN-
ROGIN tärkeän kaupungin, lyö-
mään katkerissa taisteluissa ha-
ville saksalaiset joukot.

Tämä uusi voitto saavutettiin
Punaisen armeijan ratsujoukko-
jen ja mekanisoitujen joukkoyh-
telmien tunkeuduttua rohkealla
tärkeällä vihollisjoukkojen se-
nariin.

Kuten Neuvostoliiton Tiedoi-
tustoimisto ilmoittaa, on Tagan-
rogin luona hajallelyödyn saks-
alaisen armeijaryhmän jätteet
saarrettu ja niiden tuhoaminen
on käynnissä. Tämä tieto osoit-
taa valheeksi sen Saksan pää-
majan naurettavan väitteen, että
saksalaiset muka „tyhjensivät”
Taganrogin neuvostojoukkojen
tuhoamatta.

Saksan armeijan kolmannen
esikahyökkäyksen myttyynmeno,
Orelin, Bielgorodin ja Harkovin
palkaukset, Punaisen armeijan
voimakas eteneminen Ukrainas-
sa ja neuvostojoukkojen uusi
voitto Taganrogin luona puhuu
selvää kieltä siitä, että Hitlerin
armeija kulkee varmaa perika-
naan kohti.

Yhdessä hitleriläisten kanssa
suuren voiton myötä myöskin ne
Hannenheimin armeijan sotilaat,
jotka eivät osaa ajoissa poistua
karjalasta, vaan jatkavat epätoi-
oista sotaansa suurta Neuvos-
toliittoa vastaan.

KAKSI UUTTA LÄPIMURTOA

Neuvostoliiton Tiedotustoimiston operatiivisesta tiedonannosta
elokuun 31 päivästä

Joku päivä sitten Länsirintaman joukot siirtyivät hyökkäyk-
seen Smolenskin suunnalla ja murrettuaan vihollisen lujasti lin-
noitetun puolustuslinjan 50 kilometriä leveällä rintamalla, eteni-
vät 15—30 kilometriä. Elokuun 30 päivänä meidän joukkomme
valloittivat Jelnjan kaupungin, joka on tärkeä puolustustukikohta
Smolenskin suunnalla. Neljän päivän taisteluiden aikana meidän
joukkomme ovat vallanneet yli 170 paikkakuntaa.

Joku päivä sitten myöskin Keskirintaman joukot murtivat vi-
hollisen lujasti linnoitetun vyöhykkeen Sevskin seudulla 100 ki-
lometrin leveydeltä sekä kehittären pontevasti hyökkäystään, ete-
nivät 60 kilometriä tullen pohjois-Ukrainan alueelle. Eilen meidän
joukkomme valloittivat Gluhovin ja Rylskin kaupungit. Viiden
päivän taisteluiden aikana meidän joukkomme ovat vapauttaneet
saksalaisista anastajista yli 200 paikkakuntaa.

Rooseveltin puheesta

Puheessaan Kanadan eduskunnan jäsenille Quebecissa
pidettyjen sotaneuvottelujen jälkeen Yhdysvaltain presi-
denti Roosevelt lausui:

„Me olemme keskustelleet rakentavassa mielessä yhteisistä
päämääristämme tässä sodassa, päätöksestämme saada voitto mah-
dollisimman lyhyessä ajassa ja meidän yhteistyöstämme suurten ja
urhoollisesti taistelevien liittolaistemme kanssa”.

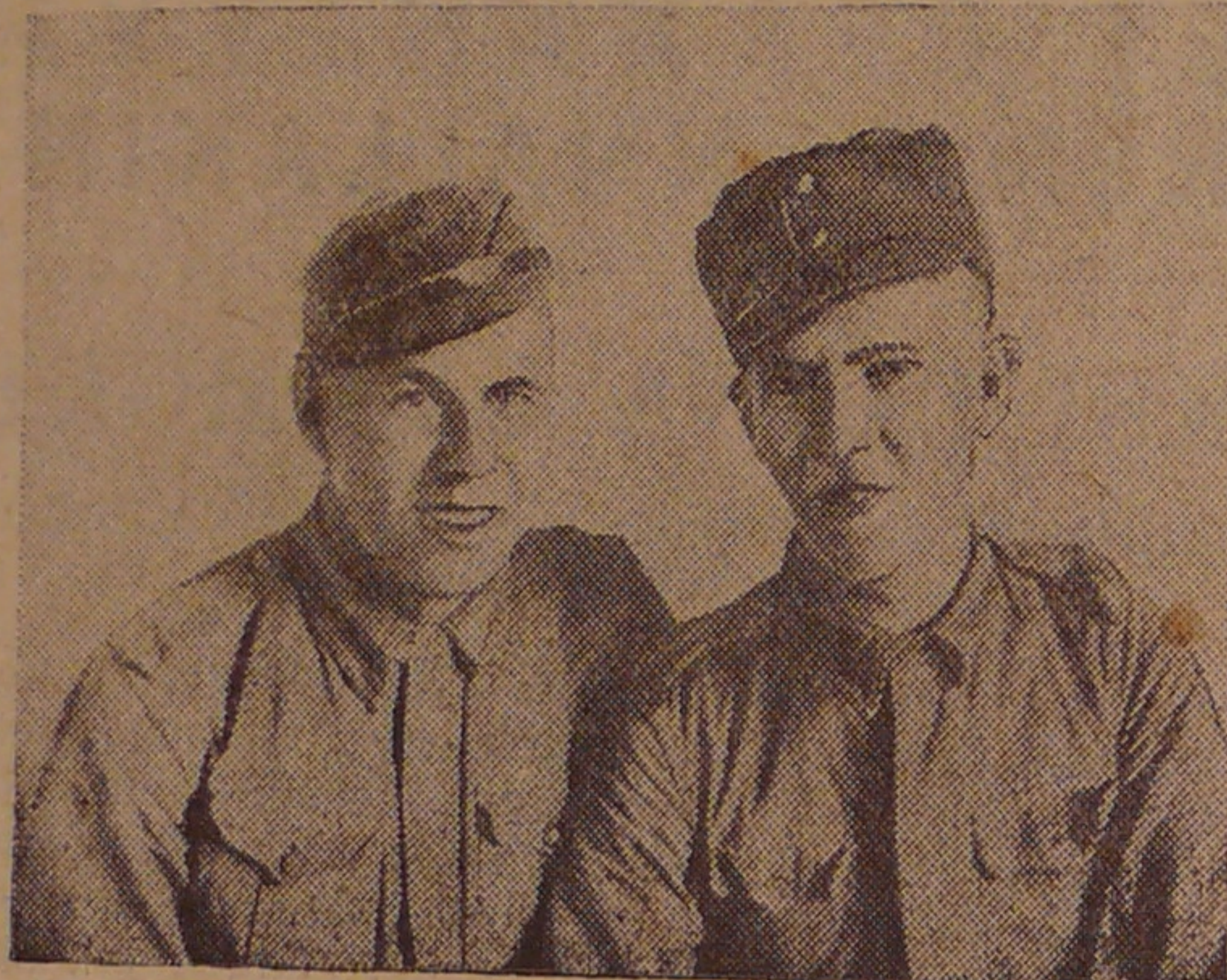
Roosevelt sanoi, ettei hän voi paljastaa päätöksiä, joita liittou-
tuneet ovat tehneet, ja että nuo salaiset tiedot tullaan lähiaikana
esittämään Saksalle, Italialle ja Japanille „sillä ainoalla kie-
lellä, jota niiden turmeltunut järki näyttää ymmärtävän”.

„Jos Hitler ja hänen kenraalinsa”, sanoi presidentti edelleen,
„tietäisivät meidän suunnitelmamme, niin he tajuaisivat, että heidän
on edullisempi antautua nyt kuin myöhemmin”.

Roosevelt sanoi, että viholliset tekevät epätoivoisia yrityksiä
esittääkseen Quebecin neuvottelun tarkoituksen ja päätökset val-
heellisessa valossa. He yrittävät yhä vieläkin erottaa toisistaan ja
valloittaa puolelleen liittoutuneita, jotka kieltäytyvät sekä eroa-
masta toisistaan että tulehasta valloitetuiksi.

Kuinka „tilanteen” aikana voi antautua vangiksi

JR 10:n 1. pataljoonan 1. komppanian sotamiehet, Kiuruvedeltä kotoisin oleva Tauno Hukkanen ja Juvasta kotoisin oleva Eino Vaakanainen kirjoittavat entisille ruotutovereilleen:

Tauno Hukkanen ja Eino Vaakanainen

Tervehdimme teitä reippain mielin täältä Neuvostoliiton sotavankileiriltä. Eihän tämä pojat olekaan sellainen paikka, kuin meille siellä uskoteltiin. Syödä saamme niin paljon kuin tällaisen suursyömärien vatsat vetävät.

Heinäkuun 23 päivänä meidät lähetettiin ajamaan takaa venäläistä partiota. Tällä reissulla koko ensimmäinen joukkue joutui mottiin. Kun huomattiin tilanteen toivottomuuden, niin hyppäsimme kuoppaan. Hukkanen satoi valkoisen nenäliinan kiväärin perään ja heilutteli sitä päänsä yläpuolella. Vaakanainen odotteli tilanteen rauhottumista ja vasta puna-armeijalaisen kehoituksesta nousi pois kuopasta. Näin me siis pääsimme palkkahästä kuin koiraveräjämästä.

Kavereilla olisi ollut aivan samat mahdollisuudet pelastaa henkensä antautumalla vangiksi. Mutta he yrittivät karkuun ja tuhoutuivat. Kahakassa kaatuivat kersantti Tauno Kuivalainen, sotamiehet Ilmari Kervinen, Taneli Tuononen, Reino Savolainen, Väinö Turunen,

Ilmari Sokero, Viljo Kuosmanen, Frans Madetniva ja Pentti Vataja.

Olemme nähneet täällä vapaaehtoisesti siirtyneitä, joilla on vielä paremmat olot kuin vangiksi otetuilla. Me olemme tavanneet täällä myöskin aikaisemmin vangiksi joutuneita JR 10:n poikia. Sotamiehet Toivo Mustola, Usko Lohtander, Matti Piirainen y. m. sanoivat, että hulluja ovat pojat, kun eivät ymmärrä tulla tänne.

Sodan loppumisen ja loman odottelemisen siellä linjoilla on tullut kalliiksi useille JR 10 pojille. Niinpä yhden kuukauden aikana on JR 10 1. komppaniasta kaatunut 21 miestä venäläisten valioampujien kuuliasta.

Älkää odottako niin kauan, kun Puna-armeija panee voimansa liikkeelle myöskin Suomen rintamalla, sillä silloin teidät hukka perii. Älkää odotako tuhoanne, vaan toimikaa! Tulkaa tänne, täällä säilyy henki.

Kaukana rintaman vaaroista:

Tauno Hukkanen.
Eino Vaakanainen.

MITÄ TANSKASSA TAPAHTUU

Pleni, mutta vapauttaan rakastava Tanskan kansa on nousut päättävään taisteluun saksalaisia sortajiaan vastaan. Yksityisistä sabotaashiteoista, salaisvastaisista mielenosoituksista ja lakoista alkaneena on taistelu kärjistynyt nyt aseelliseksi yhteenotoiksi Tanskan armeijan joukko-osastojen ja Hitlerin fascistihurttien välillä. Tanskalaiset merimiehet ovat hukuttaneet suurimman osan Tanskan sotalaivastoa ja muut sotalaivat ovat paenneet Ruotsin rannoille. Saksalaiset fantiikkonnat ovat ryhtyneet vangitsemaan tanskalaisia upseereja viedäkseen heidät panttivankina Saksaan. Tuollaiset konnat eivät eivätkin suinkaan lopeta Tanskan kansan vapaustaistelua, vaan antavat sille uutta vihkettä.

Tässä asiassa, samoin kuin kaikessa muussakin, Suomen sotapropaganda valehtelee nimenomaan sille Saksasta määrätään. „Tanskassa on kaikki rauhallista”, inttää se. Mutta silloin, kun sen ei onnistu mitenkään salata Tanskan valtavia tappaitumia, se turvautuu tavallisiin berliiniläisiin propagandavalheisiin, väittäen, että levottomuuksien aiheuttajina ovat „ulkovaittain asiamiehet”.

Älä unohda, suomalainen sotilas, että sinä olet Tanskan kansan pyöveleitten liittotoveri. Sinä olet hitleriläisten konnien kanssarikollinen, tahdot sitä tai ei, niin kauan kuin kannat asetta Mannerheimin armeijassa. Sellaisena sinua pitää Tanskan kansa, sellaisena sinua pitävät norjalaiset, ruotsalaiset, amerikkalaiset ja kaikki muut vapauttarakastavat kansat, kunnes olet kääntänyt selkäsi mannerheimiläiselle fascistijoukkioille.

Aiotko edelleenkin kulkea Tanskan ja Norjan kansan pyöveleitten asialla?

Sotavankien kirjeitä kotiin TYÖLOMIA SAAVAT VAIN SUURTALOLLISET

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä alkaisimme heidän kirjeitään kotiinsa. Pyydämme lukijoita lähettämään kirjeet niissä mainituilla osoitteilla edelleen.

Lempi Oksanen,
Loimaa, Törmälä.

Aiti hyvä!

Tahdon ilmoittaa sinulle, että Neuvostoliitossa sotavankina. Älä ole huolissasi minun puolesta. Palaan täältä terveenä ja työkykyisenä takaisin sodan loputtua. Venäläinen partio otti minut vangiksi Syvärillä heinäkuun 11 päivänä. Olin vähän heikkoa, mutta nyt olen terve jo taas. Sairaalassa on hyvä hoito, että kyllä sitä pian paranee. Ruoka oli sairaalassa paljon parempi kuin Suomessa. Ajattelen vain, kuinka he viittivät nähdä niin suuren vaivan sotavangista. Kyllä täällä aika menee hyvin ja ruokaa saa riittävästi. Siis älä huolehdi yhtään minusta. Sano terveisiä tutuille, näkemiin ja hyvää vointia sulle.

Poikasi

Armas Oksanen.

Stm. Armas Oksanen
JR 44 1. pataljoona k.k. kompp.

Herra A. Huuskonen,
Kotka, Satamak. 2.

Rakastetun vaimi!

Kohta on jo 1/2 vuotta kulu-
nu siitä, kun yhtäkkiä kodin ja
minun välillä yhteys katkesi.
Tietä jo varmaan saaneetkin
sitten siitä, että jouduin sota-
vankiksi. Nyt haluan Teille tie-
tää, että olen päässyt pois
sairaalasta ja olen haavoistani
täysin toipunut. Yrittäkää
hoitua minun suhteeni, sillä
armasti pian, kun sota päät-
tyy, palaan terveenä Teidän kes-
kseen. Siis vielä kerran: Mi-
nua ei ole mitään hätää täällä.
Minä toivon vain sodan
loppumisen, jolloin
saan tavata Teidät kaikki.
Tässä sydämellisin terveisin ja
rakastavin jälleennäkemiiniin.

Heikki.

Stm. Heikki Huuskonen
JR 45 11. patl. 6. kompp.

Aili Häsänen,
Vuoksenniska,
Huhtasenkylä.

Tervehdin sinua täältä Neu-
vostoliiton sotavankeudesta. Siir-
ryin tänne 23 pv heinäkuuta.
Eikö sinun tarvi turhaa hätäil-
lä minusta, sillä ei täällä meitä
rääkätä eikä kiusata. Ja nyt
minä sodan loputtua palaan ter-
veenä sinun ja lapsieni luokse.
Terveiset sinulle ja lapsille.

Veikko.

Veikko Häsänen

JR 22 1. patl. 3. komppania.

Työmies Edvard
Tujunen,
Perkjärvi (as).

Läksin vapaaehtoisesti tänne
Neuvostoliiton puolelle. Sen joh-
dosta haluan teitä tervehtiä.
Olen terve ja voin hyvin. Mo-
net terveiset sinulle, rakas setäni.

Vilho.

Stm. Vilho Elo.

JR 44 1. patl. Krhñj.

Neiti Eeva Toivonen,
Helsinki,
Vilhovuorenkatu 7.

Terve kirjeystäväni!

Terve sinulle täältä Neuvosto-
liitosta, jossa voin hyvin. Älä
suutu, kun en ole pitkään ai-
kaan kirjoittanut. Kun sota lop-
puu, niin taas tavataan, kun vaan
pysyt uskollisena. Minä lopetin
sodan huhtikuun 5 pv. Minulla
on kaikki jäsenet ehjinä kun
tavataan, enkä ole tämän hul-
lun sodan raatelema invaliidi.
Sano muillekin tyttöystävillesi
terveisiä minulta.

Pikaisen näkemisen toivossa.

Erkki.

Stm. Erkki Gustafsson
JR 22 1. patl. 3. kompp.

JR 44:n 1. pataljoonan ko-
nektiväärikomppanian so-
tamies Armas Kalevi Oksa-
nen Loimaalta kertoo:

„Moni Suomen armeijan ta-
lonpoikaissotilas tarvitsisi ki-
peästi työloimia kiireellisimpinä
työaikoina, kuten nytkin elon-
korjuussa ja syystöissä. Mutta
niitä annetaan vain paikallisten
Työvoimalautakuntien pyynnös-
tä päämajan kautta. Työvoima-
lautakunnissa istuvat pinnarit
taas ajavat niiden etuja, joilta
he saavat hyviä lunnaita. Näin
ollen työloimille pääsevätkin
vain suurतालolisten pojat.

Metsämaan pitäjistä kotoisin
oleva alikersantti Kalle Anttila,
jonka isän talous käsittää 120
ha kylvömaata ja saman verran
metsää, oli viime vuonna Työ-
voimalautakunnan vaatimuksesta
kaksi kertaa työlomalla, kaksi
kuukautta kerrallaan. Tänä ke-
väänä hän oli samoin yli puoli-
toista kuukautta ja nyt syksyllä
tietysti saa taas uuden loman.
Ei hän mitään töitä tehnyt näi-
den lomiansa aikana, vaan ai-
noastaan pinnailli, makaili, huvit-
teli ja mässäilli, sillä heidän ta-
loudessaan on tarpeeksi halpaa
palkkatyövoimaa.

Anttilan nuorempi poika Juha-
ni, joka palveli JR 35:ssä, tekey-
tyi hulluksi heti ensimmäisten
taistelujen jälkeen — ammus-

(Jatkuu 4. siv.)

KAKSI SYYSKUUTA JA KAKSI VISKAALIA (Ylipäällikkö ja presidentti)

Syyskuu 1941

Syyskuu 1943

TYÖLOMIA SAAVAT VAIN SUURTALOLLISET

(Jatkoa 3. siv.)

keli joka paikassa, väliin sai "raivonpuuskia" ja pitkiin aikoihin ei puhunut kenellekään mitään. Tätä peliä hän jatkoi niin kauan, kunnes syksyllä 1941 mielenhäviön todistuksilla pääsi siviiliin. Siitä asti on Juhani eleskellyt laiskan päivillä eikä hulluudesta ole ollut jälkeäkään.

Tuollaiset suurpinnarit ne juuri saavatkin työloimia, vaikka he eivät tarvitse niitä työn tekoa, vaan huvittelua varten. Mutta sellaiset sotilaat, joiden talous käsittää 10 ha ja alle viljelysmaata, eivät saa työloimia, vaikka kotona on huutava hätä. Heidän puolestaan eivät Työvoimailautakunnatkaan ano. Se keljut-

taa köyhempiä talonpoikaissotilaita, kun heidän vähäinenkin kotitaloutensa menee hunningolle työvoiman puutteessa.

Pojat sanovatkin, että jos oltaisiin oikeudenmukaisia, niin kiireellisimmiksi työajoiksi pitäisi kotirintamalta ja takaportista ajaa kaikki rikkaat äijät linjoille ja päästää talonpojat pelloille.

Näin kertoo sotamies Armas Oksanen. Turhaan odottavat Suomen talonpoikaissotilaat oikeutta, jos eivät itse sitä hanki. He pääsevät kotipelloilleen, kun lähtevät itse joukolla, omalla luvallaan.

Vitsikäs päämaja

Saksan päämajan viimeiset tiedonannot ovat kieltämättä helmiä huumorin — tarkemmin määritellen hirteshuumorin — alalla.

Kun hurjan rehentelyn jälkeen aloitettu saksannin kesähyökkäys muuttui kesälivohkakäyksi se hengästyneenä, mahalaus kypäliä täynnä:

„Tämä on joustavaa sodankäyntiä!”

Toisin sanoen, saksanni myösi saaneensa joustavasti turpiinsa.

Mutta ei se vielä mitään. Kun Punaisen armeijan joukot ottivat saksannia niskasta kiinni ja heittivät sen pelloille Orelista, Bielgorodista, Harkovista, Taganrogista ja monista muista tärkeistä paikoista, Saksan päämaja alkoi naurattaa yleisöä selittämällä, että se oli muka itse „suunnitelmien mukaan tyhjentänyt” nuo kaupungit. Aina kun saksannille oli annettu akkilahtaus se mäkätti mennessään:

„Tämä paikka ei kiinnosta minua enää!”

Älä muuta viserrä! Kun saksannin saa vielä muntaman sellaisen tällin kuin se on saanut yllämainittujen kaupunkien edustalla, niin sitä eivät totisesti „kiinnosta” muutkaan Neuvostoliitolle kuuluvat paikkakunnat.

Eikä ne enää pitkäaikaista „kiinnosta”. Neuvosto-Karjalassa metsätkään Mannerheimiä, Waldenia eikä muita rajantakaisia „heimoveljiä”. Joka ei lähde hyvän sään ollessa, se itkee ja lähtee.

Tuuvetti Tietäväinen.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Lauantaina
syyskuun 4 pnä

PUNAINEN ARMEIJA HYÖKKÄÄ 1.000 kilometrin levyisellä rintamalla

☆☆☆

TAGANROGIN TAISTELUT

Saksalaiset ovat menettäneet yksistään kaatuneina yli 35.000 sotamiestä ja upseeria

OTETTU 5.100 VANKIA

Neuvostoliiton Tiedotustoimiston operatiivisesta tiedonannosta syyskuun 1 päivästä

Syyskuun 1 päivän aamuun mennessä Etelärintaman joukot suorittivat loppuun Taganrogin luona olleiden saksalaisten joukkojen hajalleryömisin. On tuhottu saksalaisten 17., 111. ja 294. jalkaväki- sekä 15. lentojoukkodivisioona. Vihollisen 304., 306. ja 336. jalkaväki- ja 13. hyökkäysvaunudivisioonalle on aiheutettu suuria tappioita.

Meidän joukkomme ovat taisteluissa tuhonneet: 212 vihollisen lentokonetta, 537 hyökkäysvaunua, 494 tykkiä, 1.500 konekivääriä, 3.600 autoa, 10 polttoaine- ja 29 ampumatarvikevarastoa.

Vihollinen on menettänyt yksistään kaatuneina yli 35.000 sotamiestä ja upseeria.

Epätäydellisten tietojen mukaan meidän joukkomme ovat ottaneet seuraavan sotasaaliin: 95 hyökkäysvaunua, 198 tykkiä, 217 kranaatinheitintä, 409 konekivääriä, 594 autoa ja 22 ampumatarvikevarastoa.

5.100 saksalaista sotamiestä ja upseeria on otettu vangiksi.

Ylempänä julkaistu virallinen tiedonanto osoittaa kehnoksi propagandavalheeksi sen Saksan päämajan liikkeellelaskeman väitteen, että Taganrogissa olleet saksalaiset joukot tyhjänsivät kaupungin „venäläisten huomaamatta”. Tuolla väitteelläään, jota Suomenkin propaganda on virkaintoisesti myötäillyt, Saksan päämaja tekee karkeaa pilaa 35.000 kaatuneesta sekä 5.100 vangiksi joutuneesta sotamiehestään ja upseeristaan.

Miten hyökkäys kehittyy

Sen jälkeen kuin saksalaisten 5 päivänä heinäkuuta aloittama kesähyökkäys meni myttyyn ja muuttui kesäperäntymiseksi, on Punaisen armeijan voitokas vastahyökkäys yhä laajentunut. Punainen armeija hyökkää nyt 1.000 kilometrin levyisellä rintamalla, Smolenskin suunnalta Asovan mereen saakka.

Punainen armeija on puhdistanut saksalaisista anastajista monia kymmeniä kaupunkeja ja tuhansia muita paikkakuntia.

(Jatkuu 2. siv.)

„Painu Venäjälle, niin saat loman”,

ärjyy majuri Ränkipohja

Veikko Häsänen

Venäjälle. Tästä tyhmydestään hän sai Ränkipohjalta 20 vuorokautta putkaa loman asemesta.

Minä puolestani otin varten majurimme neuvon ja siirryin vapaaehtoisesti venäläisten puolelle. En kadu tekoani, sillä nyt olen turvannut itselleni loman sodan loppuun saakka.

Näin kertoo sotamies Veikko Häsänen Syväriltä. Majuri Ränkipohja ei muuten ole ainoa Suomen armeijan majuri, joka on tullut antaneeksi sotamiehille viisailta ja hyödyllisiä neuvoja. Tuollaisten vasten tahtoaan viisaitten majureitten joukkoon kuuluu myöskin Karjalan rintamalla toimivan 21. pataljoonan entinen komentaja, majuri Pärmi, joka kerran humalassa räyhätessään sanoi miehilleen:

„Ette te saatanaat tästä porukasta pois päase muuten kuin karkaamalla”.

MITEN HYÖKKÄYS KEHITTYY

(Jatkoa 1. siv.)

Vallattuaan Orelin, Bielgorodin, Harkovin ja Taganrogin, jotka saksalaiset olivat muuttaneet lujiksi linnoituksiksi, Punaisen armeijan joukko-osastot tekivät uuden läpimurron saksalaisten rintamaan Smolenskin suunnalla, vallaten elokuun 31 päivänä Jelnjan kaupungin, sekä toisen läpimurron pohjois-Ukrainassa, vallaten Gluhovin kaupungin. Syyskuun 2 päivänä Punaisen armeijan joukot valtasivat taistellen Sumyn kaupungin, joka on tärkeä keskus Ukrainassa.

Sellaisia ovat tosiasiat, niinkuin ne on esitetty Neuvostoliiton virallisessa tiedonannossa. Mutta Suomen propaganda inttaa päivästä päivään, saksalaisten perässä, että „kaikki bolshevikkien hyökkäykset on torjuttu”. Kaikkia se saksamanni rengeilläään teettääkin!

ENGLANTILAISET JA KANADALAISET JOUKOT

nousseet maihin etelä-Italiassa

Liittoutuneiden joukkojen päämaja Afrikassa on antanut seuraavan tiedonannon: „Liittoutuneiden joukot jatkavat kenraali Eisenhowerin johdolla etenemistään. Varhain aamulla syyskuun 3 päivänä 8. armeijan englantilaiset ja kanadalaiset joukot liittoutuneiden meri- ja ilmavoimien tukemina hyökkäsivät Messinan salmen yli ja nousivat maihin Italian alueelle”.

TALONPOIKAISSTON LAAN KIRJOITUS

KUKA KORJAA JA PUI ELOT?

Vaasan läänin Alajärven pitäjän Kurejoen kylästä kotoisin oleva 12. pioneerpataljoonan 2. komppanian 1. joukkueen entinen sotamies Erkki Viljam Lepistö kirjoittaa:

Minua, samoin kuin toistakymmentä maanviljelijäin poikia kelloitti huoletti se, kun ei päässyt kotonen yhdessä sotamies Rimtiin elonkorjuu- y. m. syysööhin, ei edes työlomalle. Viskau-

lit eivät tunnu välittävän siitä, onko sotamiehien perheillä ensitalvena suuhunpantavaa vai ei.

Sotaan on viety myös hevoset. On paljon taloja, joissa ei ole hevosta ollenkaan. Sekin väkijoukko, mikä tulee tehdyksi, on lasten, naisten ja vanhusten tekemää. Mutta riittää varsta ei heilu heppasissa kassissa. Maatalouskoneet taas ovat „rokulissa” hevosvoiman takia. Oljyn ja bensiinin puutteessa.

Kaikkia talonpoikaissotilaita

(Jatkuu 4. siv.)

MITEN MINÄ TULIN PUNAISEN ARMEIJAN PUOLELLE

Turusta kotoisin oleva 3. prikaatin 4. pataljoonan 14. komppanian 3. joukkueen sotamies Tauno Heino kirjoittaa:

Tahtoisin saattaa kaikkien 3. prikaatin poikien ja muidenkin Suomen armeijan sotilaiden tie-

sen, miten suoritin onnistuneen matkani tänne Neuvostoliiton puolelle. Heinäkuun 19 päivästä lähtien etsin sopivaa väsuutta siirtyäkseni Neuvostoliiton puolelle. Suurimpana vaikeutena lähdössä oli se, että joukkueen varajohtaja kersantti Rimonen yhdessä sotamies Rimtiin kanssa kyttäsi minua kotonani puolelta.

Vartiovuoroillani tarkastin, missä olevan maaston ja päättäväisesti käyttäen hyväkseni Punaisen armeijan partion esteisiin tekehtä aukkoa. Jotta pääsisin raitiulle tielle, katsoin sitä varovasti kuolleeseen kulman, jotta omat väkensä eivät voisi ampua.

Heinäkuun 23 päivänä sain kutsutuksi kytät vaihtamalla vartiovuoroa. Menin vartioon, kun Rimpinen ja Siivonen menivät saunaan. Heti, kun olin pesäkkeelle, löin pikakäsiini lukkoon hiekkaa, jotta ei toimisi, ja kello 15,15 lähtien lähtien ulos pesäkkeestä. Punaisen armeijan partion raivauksessa aukkoa myöten juoksin ko-

Sotavankien kirjeitä kotiin

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä julkaisemme heidän kirjeitään kotiinsa. Pyydämme lukijoita lähettämään kirjeet niissä mainituilla osoitteilla edelleen.

Toini Kesti,
Kemi,
Maantiekatu 19, Vallo.

Hei Toini!

Monet tervehdykseni saapuvat täältä uudesta paikasta. Olen näet siirtynyt Venäjän puolelle. Älä toki ole pahoillasi tästä. Katsos minä en halunnut antaa nuorta henkeäni vielä. Haluan elää vielä! Täällä on hyvä kohtelu. Ruokaa saamme kolmasti päivässä, leipäannos on 800 gr. päivässä. Kun tämä sota loppuu, pääsen jälleen Suomeen jatkamaan entistä siviilipuuhaa. Toivon vaan, että se aika pian koittaisi. Monin lämpimin terveisin Sinua muisteleva

Osmo.

Stm. Osmo Härmä, 9 Kpk 5139.

Jaakko Pohjola,
Perniö.

Haavoituin jalkaan. Olen sairautensa Neuvostoliitossa ja voin hyvin. Jalastani tulee terve. Parhaat terveiseni sinne kotiin Perniöön kaikille ja vaimolleni Turkuun.

Jaakko.

Lutn. Jaakko Pohjola,
6 Kpk 5675.
(Petsamon erillinen osasto)

Rouva Esteri Heinämaa,
Minkiö,
Kiipu.

Rakas Vaimoni!

Sydänlämmin tervehdys saapukoon luoksesi täältä Neuvostoliitosta. Olen täällä sotavankueudessa ja voin oikein hyvin. Sodan päätyttyä palaan luoksesi terveenä ja yhtä reippaana kuin ennenkin. Älä murehdi minusta, sillä minun on hyvä olla täällä. Kaikkea on riittämiin. Kaikelle kotiväelle terveisitä. Voikaa hyvin Tainan kanssa siellä. Sinua ja Tainaa muistellen

Isä.

Alik. Esko Heinämaa,
1 Kpk 6270.

Työmies Tuomas Häsänen,
Käkisalmi,
Hirvisaari.

Tervehdän sinua isäukko täältä Neuvostoliiton sotavankueudesta. Siirryin tänne heinäkuun 23 pv vapaaehtoisesti. Eikä sinun tarvi olla huolissasi minusta, sillä mulla on hyvä olla ja odotan sodan loppua, sitten palaan takaisin teidän luoksenne. Parhaimmat terveiseni sulle isä.

Veikko.

Stm. Veikko Häsänen,
JR 22 1. patl. 3. kompp.

vasti kohti venäläisten linjoja. Matkan varrella näin punaisen lipun. Tuomasin itsekseen, että tuo on minun lippuni, joka on pantu minua varten. Puna-armeijalaiset viittoivat minulle jo kaukaa osoittaen tietä. Ja kun pääsin asemille, kehoittivat he minua nopeasti laskeutumaan juoksuhaudaan, etteivät omat ampuisi.

Päästyäni suojaan, huokasin helpotuksesta ja sanoin, että nyt ei ainakaan minulla enää ole matka „hietaniemeen”, niinkuin meidän Vallilan pataljoonan useille sadolle sotamiehille on käynyt.

Korsussa puna-armeijalaiset kyselivät, miksi siirryin tälle

puolelle. Sanoin, että onhan se mukavampi tulla itse, kun joutua korvista vedettäväksi. Tiedän, että jokainen Suomen armeijan sotilas saa kalliisti maksaa hitautensa, jollei ymmärrä ajoissa lähteä pois rintamalta.

Sen kuolemanlapun tilalle, joka on Suomen armeijan sotilaan käsivarressa, olen saanut passin elämään, nimittäin todistuksen siitä, että olen antautunut vapaaehtoisesti Punaisen armeijan vangiksi ja että olen siis etuoikeutetussa asemassa ruokaan, majoitukseen, työehtoihin, kirjevaihto- ja kotinpaluu-oikeuteen nähden.

Sotamies Tauno Heino.

Tanskan tapahtumat pelottavat

Hitlerin renkejä Suomessakin

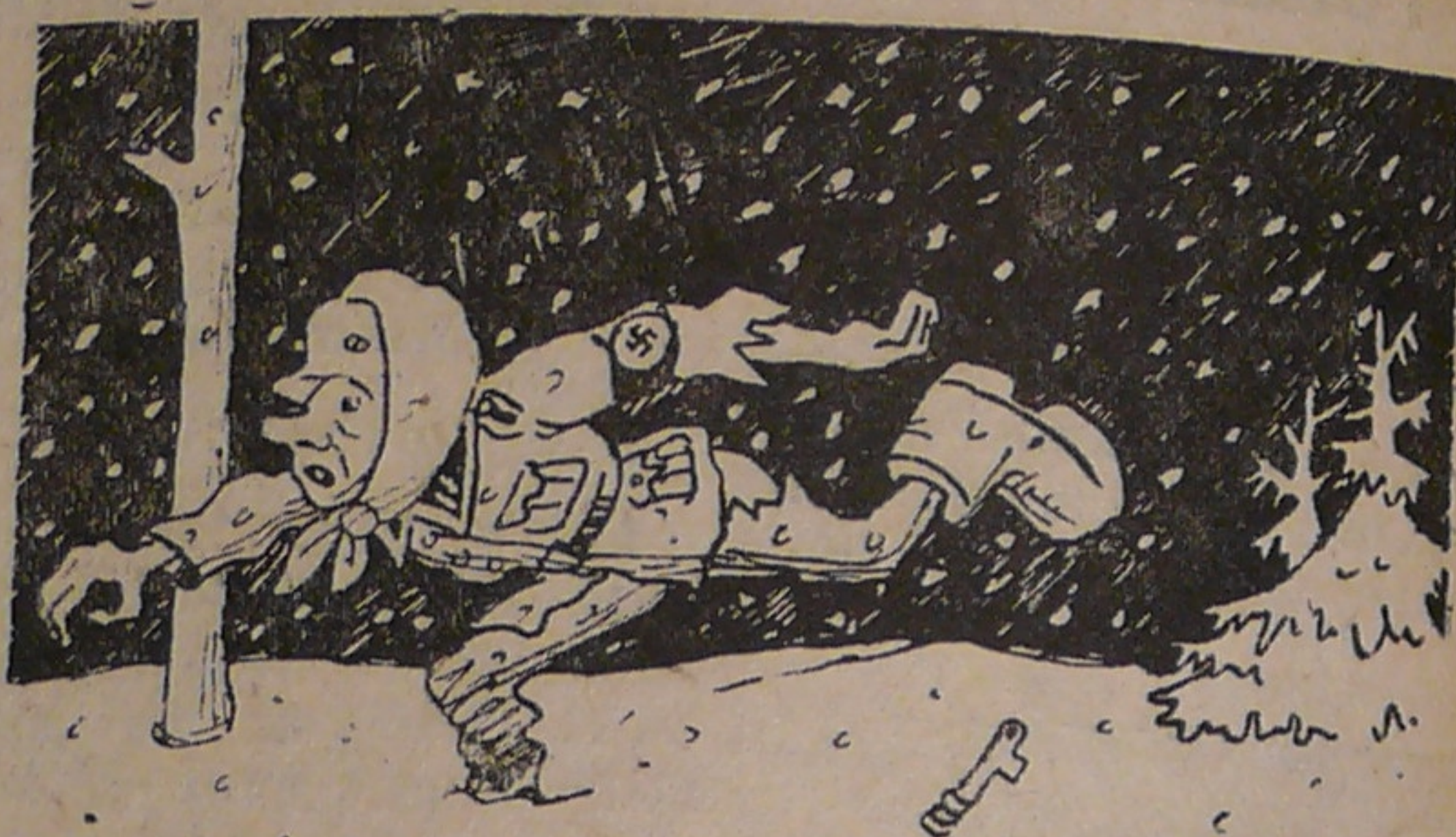
„Uusi Suomi“ sanoo valittavansa syvästi sitä seikkaa, että Tanskan kansa on noussut kapinaan saksalaisia sortajia vastaan. Se sanoo aina toivoneensa, että Tanska olisi kestänyt kivuttomasti saksalaisten isäntävallan maassaan.

Kyllä sen arvaa sanomattakin, että Tanskan tapahtumat koskevat kipeästi saksalaisten fascistikonniin apureihin Suomessa. Kansannousu Tanskassa on näet vielä yksi naula lisää Hitlerin ruumisarkkuun. Se, samoin kuin Mussolinin fascistikoplan kukistaminen Italiassa sekä Norjan kansan uljas vapaustaistelu on alkusoittoa Euroopan kansojen yleiselle kapinalle Hitler-Saksaa vastaan. Se osoittaa, että saksalaisten miehittämä Eurooppa on tulivuori, joka voi purkautua millä hetkellä tahansa ja haudata laavaansa saksalaiset fascistitiroistot ja kaikki heidän apurinsa Suomea myöten.

Ne raakalaismaiset toimenpiteet, joihin Suomen herrojen saksalaiset „aseveljet“ ovat ryhtyneet Tanskassa ja Norjassa — joukkoteloitukset, upseerien ja muiden toimihenkilöiden joukkovangitsemiset ja heidän lähettämisenä panttivankeina Saksaan, kansan miesten ja naisten pieksäjäiset — ovat selvä merkitsevä, että fascistinen petotuntee tuhonsa hetken lähestyvän. Nuo konnantyöt näyttävät samalla oikeassa karvassaan sen „länsimaisen kulttuurin“, jonka puolesta suomalaista sotamiestä vaaditaan vielä nytkin taistelemaan Saksan rinnalla.

Puolustellessaan Saksan fascistien pöyristyttäviä konnantoita, „valittaessaan“ ja paheksuessaan Tanskan ja Norjan kansojen

TALVELLA EI TARKENE,
KESÄLLÄ EI KERKIÄ

Kun saksmanni sai kypälät allensa viime talvena Stalin-gradin selkäsäunan jälkeen, niin se motkotti mennessään: „Kunhan kesä tulee, niin minä näytän“.

Tuli kesä ja saksmanni „näytti“, mutta näytti taaskin kantapänsä. Nyt se ei enää uhkaakaan näyttää etupuoltaan. Se pyytää ainoastaan, että maailma uskoisi sen livohkan olevan „joustavaa“ ja viisasta taktiikkaa. Niinhän se onkin. „Viisas“ kypälämäki on parempi kuin typerä kuolema.

jen vapaustaistelua sortajiaan vastaan, parjattaessaan tanskalaisia isänmaanystäviä leimaamalla heidän uljaan taistelunsa „ulkovaltojen asiamiesten“ järjestämiksi tihutöiksi, „Uusi Suomi“ ja muut natsilehdet osoittavat vielä kerran olevansa Euroopan kansojen pyöveleitten puolella.

Millä puolella olet sinä, suomalainen sotilas? Tee valintasi pian, sillä epäröinti saattaa tulla sinulle kalliiksi. Etkö ala jo ymmärtää, että ei ole kaukana se hetki, jolloin Saksan fascistit ja niiden apurit vedetään tilille hirvittävästä rikoksistaan.

KUKA KORJAA ...

(Jatkoo 2. siv.)

vaivaa kysymys: kuka korjaa elot syyssateiden alta ja kuka ne pui, kun suomalainen maanviljelijä on rintamalla pähkähärlujen „Suur-Suomi“-seikkailijain asiassa, vaikka kotona on huutava häätä.

Minun mielestäni olisi rintamalla olevien talonpoikaissotilaiden pidettävä kaikkialla kouksia ja esitettävä päällystölle vaatimuksia kaikkien talonpoikaissotilaiden päästämisestä lomalle koko syksyksi. Se on pakotettava suostumaan talonpoikien vaatimuksiin.

SOTILAAN ÄÄNI

No 77
1943

RINTAMALEHTI

Tiistaina
syyskuun 7 pnä

POIS HITLERIN LUHISTUVASTA RINTAMASTA!

TOINEN RINTAMA

Suomessakin todetaan, että brittiläisten ja kanadalaisten joukkojen maihinnousu Italian niemimaalla on ensimmäinen askel toisen rintaman muodostamisessa Euroopan mantereelle.

Se on karvas pala Suomen herrojen niellä. Vakuuttivathan he vielä tämän vuoden alkukeksillä, että toisen rintaman muodostaminen Eurooppaan on sula mahdottomuus. He luottivat Hitlerin „valleihin“ kuten pukki suuriin sarviinsa.

Liittoutuneitten joukkojen maihinnousu Euroopan mantereelle tapahtuu tilanteessa, jolloin Punainen armeija on yksinään antanut „voittamattomalle“ Saksan armeijalle musertavan iskun toisensa jälkeen, ajanut sen pakosalle 1000 kilometrin levyisellä rintamalla. Sitä ilmeisempää on, että Hitler-Saksan täytyy romahdtaa.

Nyt eivät Rydit, Linkomiehet eikä Tannerit saa ketään uskomaa Saksan voittoon. Heidän propagandansa onkin muuttanut levyä ja ottanut urakakseen vaikkuttaa, että Saksan tappio ei muka merkitsekään heidän omaa tappiotaan. He ryömivät totuttuun tapaansa vatsallaan Saksan natsikihojen edessä, mutta kansan kuullen he ylistävät omaa nerokkuuttaan ja valtioviisauttaan, väittäillen, että kyllä he osaavat paikan tullen kääntää kaikkansa, tehdä vaikka rauhan,

(Jatkuu 2 siv.)

PUNAISEN ARMEIJAN HYÖKKÄYS

Se musertava isku, jonka Punainen armeija antoi saksalaisille Orelin ja Bielgorodin luona, oli alkua neuvostojoukkojen suurelle kesähyökkäykselle. Tämä kehittyi nyt 1.000 kilometriä leveällä rintamalla.

Saksalaiset on ajettu pois Harkovista, jossa yhtyy 8 rautatietä ja joka oli saksalaisten tärkein puolustustukikohta eteläisessä. Taganrogin valtauksessa hajallelyötyjen saksalaisten joukkojen rippeet pakenevat pitkin Asovan meren rantoja. Parhaillaan puhdistetaan Donetsin kaivosaluetta vihollisesta. Gorlovka, Nikitovka, Artemovsk, Kramatorskaja, Makejevka ja muut suuret kivihiili- ja rautateollisuuskeskukset on jo vapautettu.

Murskattuaan saksalaisten puolustuslinjan Smolenskin edustalla ja Kurskin länsipuolella Punainen armeija vapauttaa siellä joka päivä satoja paikkakuntia saksalaisten anastajien käsistä.

Saksan sotilasjohto on keksinyt joukkojensa perääntymiselle uuden nimityksen. Se sanoo sitä „torjuntamenestykseksi“. Ikäänkuin moinen nimitys olisi vähemmän humoristinen kuin aikaisemmat: „rintamalinjan oikominen“, „ajan voittaminen“, „joustava puolustus“ j. n. e. Livohka on livohkaa, kutsuttakoon sitä miksi tahansa.

Tanskan kansan vapaustaistelu

saksalaisia sortajia vastaan jatkuu heikentymättömällä voimalla. Joka päivä saapuu yhä uusia tietoja mielenosoituksista, lakoista, saksalaisten upseerien surmaamisesta, siltojen y.m. sotilaallisten kohteiden räjäyttämistä.

Kuinka yksimielinen Tanskan kansa taistelussaan on, se näkyy siitäkin, että saksalaisten ei ole onnistunut kaikista ponnisteluistaan huolimatta muodostaa avukseen sellaista varjohallitusta, kuin on Quislingin „hallitus“ Norjassa, Pétainin ja Lavalin „hallitus“ Ranskassa sekä Rydin ja Linkomiehen „hallitus“ Suomessa.

Kunnia vapautensa puolesta taistelevalle Tanskan kansalle! Kirous ja kuolema saksalaisille fascistikonnille!

Suomalainen sotilas! Jos et tahdo olla Tanskan kansan pyöveleitten kanssarikollisena, niin lyö ja tapa saksalaisia sekä saksalaismiehiä upseereita ja suojeluskuntalaisia kaikkialla missä tapaa! Nouse taisteluun Linkomiehen saksalaisen varjohallituksen kukistamiseksi!

PAKINA SULJETTUJEN OVIENTAKANA ...

Joko puhut ja äänestät niinkuin Saksasta määrätään, tahi — tukka pois ja linnaan! Sellainen on se valinnan vara, joka on kansanedustajalla niinsanotussa „itsenäisessä“ ja „kansanvaltaisessa“ Suomessa.

Wiik, Sundström, Räisänen ja monet muut kansanedustajat viiruvat vankilassa kostoksi siitä, että varoittivat Suomen hallitusta istumasta Hitlerin kelkkaan.

Niiden 33 eri puolueisiin lukeutuvan kansanedustajan, jotka olivat kirjallisesti esittäneet presidentille toivomuksiaan rauhan ja itsenäisyyden turvaamisesta, sanotaan vielä toistaiseksi olevan vapaalla jalalla. Mutta hallituslehdet ilmoittavat riemuiten, että noille 33 miehelle on pantu kapula suuhun. Ne ilkkuvat, että oppositio tuli lopullisesti „tyydytetyksi“ siitä puheesta, jonka herra Linkomies piti eduskunnalle syyskuun 3 päivänä suljettujen ovien takana.

Jokaisella on oikeus olla uskonnottomia niihin tietoihin, joita eduskunnan salaisesta istunnosta kansalle annetaan. Jos kansalle olisi tahdottu ilmoittaa totuus, olisi sokkosilla leikkiminen ollut tarpeetonta.

Vaikka emme näin ollen tunnekaan sen puheen tarkkaa sanamuotoa, jolla Linkomiehen väitettiin lopullisesti saaneen oppositio „tyydytetyksi“, menemme takuuseen siitä, että oleellinen sisältö siinä oli seuraavanlainen:

„Turpa kiinni! sanon minä. Vai toivomuksia te tässä vielä julkeatte esittää! Ettekö te tiedä, että kansanvaltaisessa Suomessa ei kukaan saa esittää mitään toivomuksia? Se, joka avaa suunsa ja äänhtääkään, julistetaan ryssäksi ja bolshevikiksi, vakoilijaksi ja desantiksi. Hänet

SAKSAN KAUPUNGIT MURSKAKSI

— Berliinin tuhoisat pommitukset jatkuvat. Sinne heitetään pommeja tuhansin tonnein.

— Englantilaiset pommittajakoneet ovat Hampurissa murskanneet tuhansia taloja. Puoli miljoonaa Hampurin asukkaista on evakuoitu Saksan itäosiin.

— Ruhrin alueella on hävitetty kymmeniä suuria tehtaita. Tuotanto siellä on laskenut yhdellä kolmanneksella.

— Kaksi kolmasosa Kasselin kaupungista on rauniaina.

— Essenissä on tuhottu kokonaisia kaupunginosia. Kymmeniä tuhansia ihmisiä on jäänyt ilman asuntoa. Väestö on kiihdyksissään Göringin aikoinaan tekemän kerskailevan lausunnon johdosta, ettei yksikään vihollisen lentokone pääse Saksan kaupunkien ylle.

lähetetään samaan paikkaan, johon tästä salista on aikaisemmin muilutettu Ryömä, Wiik, Sundström, Räisänen, Ampuja, Helo, Rydberg ja monet kymmenet muut. Hallituksen pyynnöstä on eduskuntatalon lähelle sijoitettu saksalaisia sotaväkeä ja Gestapon miehiä. Jos lausutte arvostelun sanankin, niin he tulevat tänne opettamaan teille yksimielisyyttä ja muita kansanvaltaisia hyveitä, heti kun minä painan tuosta nappulasta.

Kaikien ylläesitetyn perusteella hallitus toivoo, että eduskunta tämän minun selostukseni kuultuaan siirtyy yksinkertaiseen päiväjärjestykseen ja alkaa vatvoa sille kuuluvia pikkukysymyksiä.

Taavetti Tietäväinen.

SAKSMANNIA HÖYHENNETÄÄN

Orel ...

Bielgorod ...

Harkov ...

Taganrog ...

Jelnja ...

(Jatko seuraa).

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Perjantaina
syyskuun 10 pnä

SAKSALAISET KARKOITETTU DONETSIN LAAKIOLTA ITALIA ANTAUTUNUT

KÄDET IRTI NEUVOSTO- KARJALASTA!

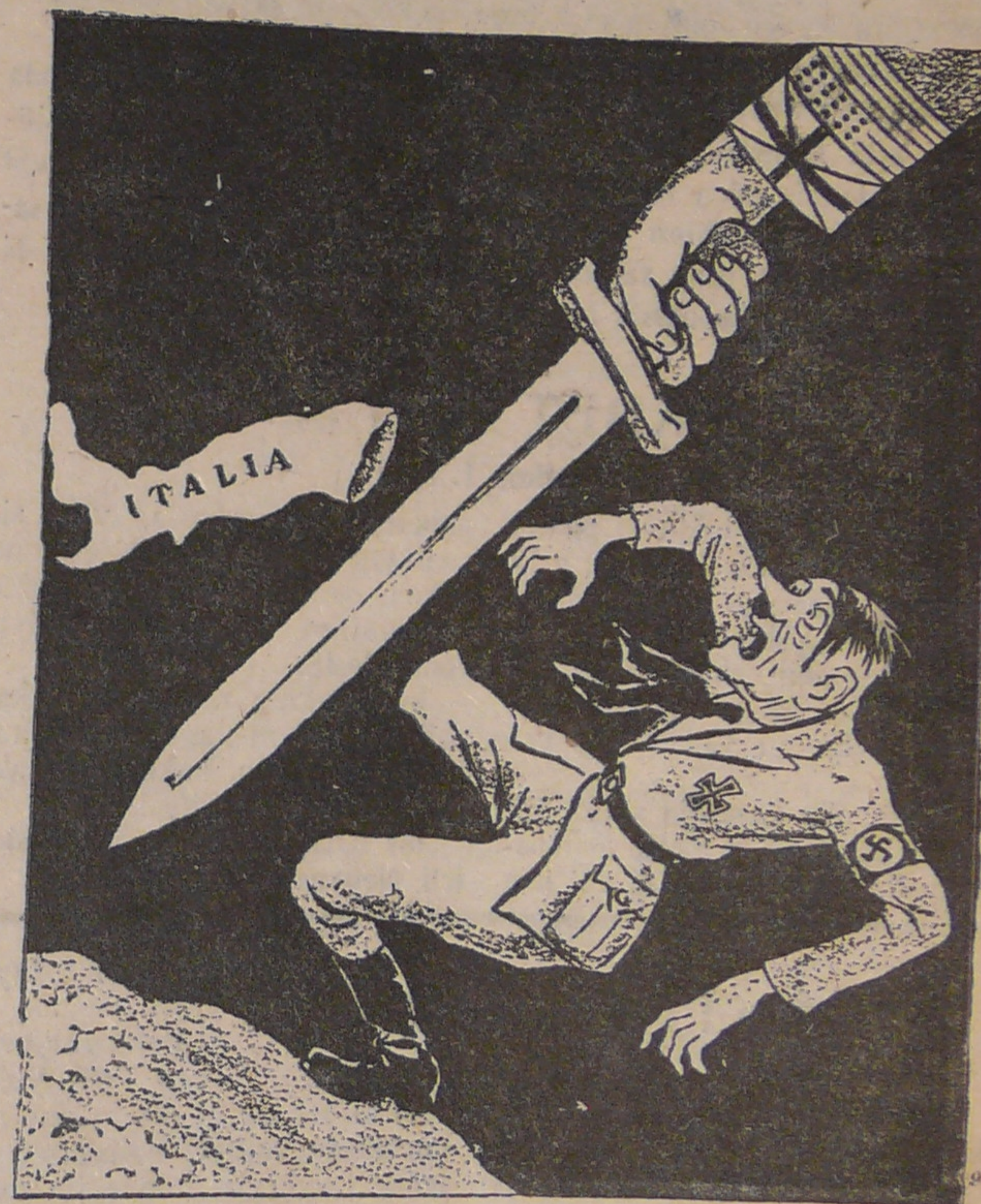
Suomalaiset sotilaat! Neuvostojoukot ovat vapauttaneet Donetsin alueen, Neuvostoliiton tärkeimmän kivihiihi- ja teollisuusalueen. Samanaikaisesti saapuu Saksan pääliittolaisen, Italian, täydellisestä antautumisesta. Näiden tärkeiden tapahtumien täytyy panna teidät vakavasti ajattelemaan omaa kohtalanne sekä omaistenne ja maanne kohtaloa.

Nyt teille lienee selvää, mikä arvo on annettava Suomen propagandan vielä aivan äskettäin esittämille vakuutteluille, että Punainen armeija on mukana „puhurnassa“ ja että Italian kansa on muka päättänyt jatkaa sokeasti Saksan puolella „voitolliseen oppuun saakka“ j.n.e. Se on ollut valhetta, jonka tarkoitus on ollut vetää teitä huulesta.

Ei voi olla mahdollista, että teidän joukossanne olisi enää sellaisia säälittäviä ja naurettavia tomppeleita, jotka vielä uskovat Saksan voittoon. Te käsitätte myöskin, että Punainen armeija, joka nyt karkoittaa Saksan miljoona-armeijoita Ukrainasta, kykenee ajamaan teidät Neuvosto-Karjalasta. Te ymmärrätte, ettei ainoakaan tuuma neuvostomaata tule jäämään puna-armeijalaisten anastajien käsiin.

Teidän on vielä mainittu lisäksi ymmärrettävä, että mitä kauemmin te viivyttte neuvostomaalla, sitä kalliimmaksi se tulee teille että Suomelle. Hitler-

(Jatkuu 2. siv.)

EHDOTON ANTAUTUMINEN

Syyskuun 3 päivänä englantilaiset ja kanadalaiset joukot nousivat maihin etelä-Italiassa. Viiden päivän kuluttua, syyskuun 8 päivänä, Italia antautui ehdoitta. Sotatoimet yhdistyneitten kansakuntien aseellisten voimien ja Italian välillä on lopetettu. Liittoutu-

neiden aseellisten voimien ylipäällikön kenraali Eisenhowerin virallisessa tiedonannossa sanotaan, että ne italialaiset, jotka toimivat auttaakseen saksalaisten karkoittamista Italian alueelta, tulevat saamaan apua ja kannatusta liittoutuneilta kansakunnilta.

PUNAISEN ARMEIJAN UUSI SUURI VOITTO

Saksalaiset ajettu pois Donetsin teollisuusalueelta

Murrettuaan saksalaisten vastarinnan Donetsin kaivosalueella neuvostojoukot valtasivat siellä 6 päivän aikana taitavalla liikehtimisellä ja pontevilla hyökkäyksillä neljätoista teollisuuskaupunkia, joiden joukossa ovat Kramatorskaja, Makejevka, Gorlovka ja Stalino. Näissä taisteluissa saksalaiset on karkoitettu Neuvostoliiton tärkeimmältä kivihiihi- ja teollisuusalueelta — Donetsin laakiolta.

Aikoinaan Saksan ja sen perässä myöskin Suomen propaganda huusi, että Donetsin alueen menettäminen merkitsee Neuvostoliitolle sen teollisuuden tuhoutumista. Hitleriläisten laskelmat pettivät siinäkin. Neuvostoliiton teollisuus on kestänyt. Mutta kun saksalaiset menettivät tuon tärkeän teollisuusalueen, jouduttaa se vielä enemmän heidän lopullista tappiotaan.

KÄDET IRTI ...

(Jatkoa 1. siv.)

rin kätyrit, jotka tahtovat pitkitää sotaa, sanovat teille, että anastetut Karjalan alueet voivat muka olla „valtteina“ ja „pantteina“ Suomen vallanpitäjien käsissä „tulevissa rauhanneuvotte- luissa“. Se on valhetta ja petosta.

Saatte olla varmoja siitä, että niin kauan kuin te olette neuvostomaalla miehittäjinä, ei voi olla

puhuttakaan rauhasta, vaan ai-noastaan teidän tuhoamisestanne siihen saakka kunnes te tulette vanmuuteen vastarinnan hyödyttömyydestä.

Jos tahdotte rauhaa, niin kar- ratkaa rintamalta, lähtekää ko- tiinne Suomeen, kukistakaa sak- salaiskätyriä hallitus!

Jos tahdotte rauhaa, niin kädet irti Neuvosto-Karjalasta!

Italian tie

Aloitettuaan yhdessä Hitlerin kanssa ryöstösodan, Italian fas- cistijohtajat toivoivat helppoa ja pikaista voittoa. „Sota päättyy akselivaltojen täydelliseen voit- toon 40 päivässä“, sanoi Italian entinen ulkoasiain ministeri Cia- no vuonna 1941, „eikä Italia pääs- tä ohi tilaisuutta, jollaisia sattuu vain kerran viidessä tuhatnessa vuodessa“. Italian fascistien joh- taja Mussolinilla oli laadittuna kokonainen anastusohjelma. Hän tahtoi vallata yhden kolmannek- sen Afrikan mantereesta ja koko Ranskan sekä muuttaa Välimeren „italialaiseksi sisäjär- veksi“. Mutta nuo „suuren Roo- man valtakunnan“ mielikuvituk- selliset suunnitelmat ovat nyt

menneet myt- tyyn.

Italia yhtyi so- taan 1940. Koko tänä aikana se ei ole saanut ai- noatakaan voittoa. Italialaiset on lyöty kaikkialla, minne he ovat tulleet.

syksyllä 1940 ja keväällä 1941 sankarillisen Kreikan kansan ar- meija löi hajalle Kreikkaan tun- keutuneet italialaiset joukot; marsalkka Grazianin puolimil- joonaisen italialaisen armeijan, joka syyskuussa 1940 lähti so- taretelle Egyptiin, englantilaiset joukot löivät täydellisesti hajalle;

1942 englantilaiset löivät ha- jalle Aostan perittään kolmesata- tuhantisen italialaisen armeijan itä-Afrikassa ja valtasivat Italian alusmaat Abessinian, Eritrean ja Somaalin;

1942—43 Punainen armeija löi

menneet myt- tyyn.

SAKSALAISTEN MENE- TYKSET IDÄSSÄ

HEINÄKUUN 5 PÄIVÄSTÄ
SYYSKUUN 5 PÄIVÄÄN

Kaksi kuukautta kestäneis- sä kesätaisteluissa, tämän vuoden heinäkuun 5 päivästä syyskuun 5 päivään, meidän joukkomme ovat kaikilla rin- tamilla tuhonneet: 5.729 vi- hollisen lentokonetta, 8.400 hyökkäysvaunua, 5.192 tykkiä ja yli 28.000 autoa.

Vihollisen miesmenetykset kaatuneina ovat yli 420.000 sotamiestä ja upseeria. Heinä- kuun 5 päivästä syyskuun 5 päivään saksalaiset ovat me- nettäneet kaatuneina ja haa- voittuneina ainakin 1.500.000 sotamiestä ja upseeria.

Samana aikana meidän jouk- komme ovat ottaneet sota- saaliina: 1.041 hyökkäysvau- nua, 2.018 tykkiä, joukossa myöskin moottoritykkeitä, 5.382 konekivääriä ja 7.853 autoa.

Vangiksi on otettu 38.600 saksalaista sotamiestä ja up- seeria.

NEUVOSTOLIITON
TIEDOITUSTOIMISTO.

hajalle Mussolinin 8. valioarme- jan Neuvostoliiton—Saksan rin- tamalla;

vuoden 1943 alussa Italian ar- meija joutui loppuun Tunisian ja liittoutuneiden joukot murska- sivat sen täydellisesti. Tällöin otettiin vangiksi 284.000 italia- laista sotamiestä ja upseeria; kuluvan vuoden kesällä liittou- tuneet valtasivat Välimerellä Pantellerian, Lampedusan ja Lampionin saaret sekä miehitti- vät Sisilian

ja lopuksi, tämän vuoden syys- kuun 3 päivänä englantilaiset ja kanadalaiset joukot nousivat maihin Italian mantereella pakot- taen Italian valitsemaan jouko- deet jokapäiväisiksi ilmiöiksi.

Kansanjoukkojen painostukses- ta Italian hallitus antautui syys- kuun 8 päivänä. Italian kansa on

VENÄJÄN ARMEIJALLA ON SUUNNATTOMAT RESERVIT

Yhdysvaltain sotaministeriön tutustaja Rickenbecker, joka palasi äskettäin matkaltaan Neu- vostoliitosta, kertoo:

„Venäjän armeijalla on suun- nattomat reservit hyvin kou- lutettuja joukkoja, ja niiden taistelukuntoisuus on niin tun- nettua, ettei se kaipaa selvi- tystä. Venäläisten sotilaiden vaatetus ja muonitus on hyvä.

Työläiset tehtaissa saavat vähemmän elintarvikkeita kuin sotilaat rintamalla. Mutta yleensä kaikki saavat elintar- vikkeita riittävästi pysyäkseen hyvissä ruumiin ja hengen voimissa. Se selvisi minulle sen jälkeen, kun olin tavannut monia tuhansia ihmisiä. Jokai- nen neuvostokansalainen ajat- telee vain yhtä asiaa: täydel- lisen voiton saavuttamista yh- teisestä vihollisesta — saksa- laisista“.

5. Rajajääkäripataljoonan ja 12. Pioneeripataljoonan pojille

Sotamiehet: Erkki Lepistö, Jalo Nyholm, Jouko Meski, Niko Toivonen, Reino Kaikkonen ja Kaarlo Nykänen.

Terve pojat!

Terveiset täältä Punaisen ar- meijan puolelta sotavankueudesta. Me jouduimme tänne elokuun 12 päivänä, jolloin Punaisen ar- meijan partio pani matalaksi tu- kikkohdat 11, 14, 15, 16 ja 17. Elävien kirjoihin jäi tietääksem- me ainoastaan me 7, jotka olem- me sotavankina. Me voimme hyvin ja ruoka riittää. Keitto- ruokaa saamme kolme kertaa päivässä. Haavoittuneet korpraali Kauramo ja sotamies Saukko- nen ovat Punaisen armeijan sota- sairaalassa hoidettavina. Meitä kohdellaan hyvin. Sellaista emme olisi osanneet edes uneksiakaan. Olemme päässeet sodan ulko- puolelle, eikä enää ole hengen- menon vaaraa.

Mutta teidän laitanne on toi- sin. Teitä uhkaa edelleenkin kuolema. Teihin nähden pitää paikkansa luutnantti Miettisen sanat: „Tässä ollaan jo valmiina hautuuma- la“.

Te muistatte heinäkuun 4 päi- vänä sattuneen Pokonvaaran ti- lanteen, jossa meni kaatuneina

ja haavoittuneina 42 miestä. Te muistatte, miten kävi sille 6- miehiselle partiolle, joka lähti takaa-ajamaan venäläisten partiota. He menivät viritettyyn an- saan ja palasivat kuka kädettö- mänä, kuka jalattomana. Te muis- tatte, miten maaliskuussa tukikoh- tien 11 ja 16 yhteyspartio joutui venäläisten yllättämäksi, jolloin sotamies Nykänen sortui venä- läiseen pistimeen. Venäläisten partioiden kuulista menetti hen- kensä kapteeni Riihinen, ja luut- nantti Salvessén joutui elinkauti- seksi invalidiksi. Samalla tavalla ovat menettäneet henkensä ali- kersantit Lappalainen, Kälviäi- nen, Tarkkainen ja Jeskanen, sotamiehet Nurmela, Tela, Pork- ka, Kinnunen, Matti Rajala, Elis Pääki, Tuovinen, Mauno Lam- minen ja monet muut sekä vän- rikki Pulkkinen.

Esimerkeistä ei ole puutetta. Näihin nojaten sanomme teille: Venäläisten partioiden kuula tai pistin saavuttaa teidätkin ennen- min tai myöhemmin, ellette lähde ajoissa Suomeen tai antaudu va- paaehtoisesti Punaiselle armei- jalle sotavangeiksi.

RGP 5 / 1 Komppanian 4 ryk.

S. M. Kaikkonen Reino.

S. M. Meski Jouko.

S. M. Nykänen Kaarlo.

S. M. Niko Toivonen

12 P. P. / 2 Komp. S. M. Lepistö Erkki

„ROMMELIN TAKTIikka“

Suomen yleisradio on vahingossa tullut hyvin ilkeästi molanneeksi omia saksmannejaan. Se näet sanoi saksalaisten suurivohkaa idässä „Rommelintaktiikaksi“. Mikä pirullinen viitatus!

Kukapa ei tuntisi Rommelia. Hänhän on se surullisenkuuluisa saksalainen kypälämäki-marsalkka, jolla on toistaiseksi maailmanennätys alallaan. Suomen armeijan sotamiehet ovat ikuis-taneet hänen muistonsa, risties-sään „Rommelintaktiikka“ sen haisevan hernekeiton korvikkeen, joka rikkoo vatsan ja panee koko miehen juoksemaan.

Onhan se Saksan päämajakin koettanut parhaansa mukaan tehdä pilkkaa omien joukkojensa pakorekistä, nimittäen sitä „aaltomaiseksi liikehtimiseksi“, „joustavaksi puolustukseksi“, „torjuntamenestykseksi“ ja sun miksikin. Mutta eiväthän nuo Saksan päämajan vitsimaakarit näy sentään pärjäävän Suomen yleisradion koiranleuoille. Kyllä se „Rommelintaktiikka“ on sentään yliveto!

Saksannilla on nyt vapaa valta valita idässä — samoin kuin Italiassakin — kahden „taktiikan“, nimittäin Rommelintaktiikan ja Pauluksen taktiikan välinä. Jos sotamarsalkka Rommel on saavuttanut kuuluisuutensa nopsilla koivillaan, niin sotamarsalkka Paulus on taas saanut nimensä historiaan sillä järkevällä teollaan, että antautui Punaisen armeijan vangiksi Stalingradin luona motitettujen ja romutettujen armeijainsa rippeiden kera.

Ja kyllä se nim on, että mikään kolmas taktiikka ei pelasta Suomenkaan armeijan sotamiehiä, upseereita eikä kenraaleita. Pako Neuvostomaalta, sotavankeus tai kuolema! Minkä näistä kolmesta kukin haluaa valita, se olkoon isännän asia.

Taavetti Tietäöäinen.

„Yksimielinen“ äijä

Linkomies (eduskunnan suljetussa istunnossa syyskuun 3 pñä): „Sota ei lopu eikä rauhaa tule, niinkauan kuin minä istun hallituspuhukilla. Se, joka ei ole yhtä mieltä Hitlerin kanssa, saa hilut kinttuun ja se muilutetaan sinne, mihin tästä salista on aikaisemmin muilutettu Ryömä, Wiik, Räisänen, Sundström, Ampuja ja kymmenet muut sodan vastustajat.“

Siinä on teille selostus hallituksen ulkopoliitikasta. Ja nyt turpa kiinni, luut kasaan ja mars yksimielisesti yksinkertaiseen päiväjärjestykseen, tahi muuten paukkuu.“

„Vain aasi voi enää uskoa voittoon“

Otteita saksalaisten sotavankien lausunnoista

294. saksalaisen jalkaväkidiivisioonan 514. rykmentin 2. komppanian ylikrenatööri Willy Leitz lausui:

„Enemmistö sotilaista suhtautuu välinpitämättömästi kysymykseen siitä, kuka voittaa sodan. Tavallinen rivimies ei väivaa päättään sellaisilla kysymyksillä. Kukaan ei enää tiedä, miksi me vielä käymme sotaa.“

9. saksalaisen panssaridiivisioonan 11. rykmentin 6. komppanian aliupseeri Fritz Krumme kertoo:

„Monet sotilaat valmistautuvat suorastaan „suunnitelmanmukaisesti“ pakenemaan. Autojen, hyökkäysvaunujen ja

moottoripyörien ohjaajat tekevät itselleen erikoisia polttoainevarastoja jutellen, että „tällä määrällä minä pääsen ainakin Minskiin asti, ja se on jo hyvä“.

280. saksalaisen jalkaväkirykmentin 1. komppanian ylijefreiteri Ernst Schmeiss sanoo:

„Upseerit puhuvat nyt kokonaan toista kuin aikaisemmin. He eivät enää itseään usko voittoon. Meidän komppanian vääpeli Horst sanoi äskettäin komppanian komentajan kuul-len: „Vain aasi voi enää uskoa voittoon“. Komppanian komentaja ei sanonut siihen mitään. Aikaisemmin hän olisi tuollaista puhetta sietänyt.“

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 79
1943

RINTAMALEHTI

Maanantaina
syyskuun 13 pñä

PUNAISEN ARMEIJAN ETENEMINEN JATKUU ITALIALAISET TAISTELUSSA ENTISIÄ SAKSALAISIA LIITTOLAISIAAN VASTAAN

Tappakaa saksalaisia!

Nyt, jolloin Italian kansa on heittänyt tunkiolle fascistiset valanpitäjänsä ja noussut yhtenä miehenä taisteluun vapauttaakseen maansa saksalaisista, Suomen virallinen propaganda yrittää pelotella suomalaisia Italian kansan kohtalolla. Tuo pelottelu ei osoita muuta kuin sitä pakokauhua, joka vallitsee Suomen hallitusherrain leirissä tilinteon hetken lähestyessä.

Jos mikään, niin juuri Italian tapahtumat osoittavat kuinka oikeassa olemme olleet sanossamme suomalaiselle sotilaalle: Jos sinä et tapa saksalaista, niin saksalainen tappaa sinut. Italian tapahtumat osoittavat, että saksalaiset tahtovat käydä sotaa liittolaistensa viimeiseen mieheen saakka. Vielä senkin jälkeen,

kun Italian kansa oli yksimielisesti rikkonut onnetoman sotaliiton saksalaisten kanssa, pyrkivät saksalaiset kaikesta huolimatta „onnellistuttamaan“ Italian kansaa läsnäolollaan. He tekevät samalla epätoivoisia yrityksiä tyrkyttää Italian kansan hallitsijoiksi sen kukistamia ja

Saksaan karanneita, vihattuja fascistisia johtomiehiä. Näin olen ei Italian kansalla ole muuta valinnan varaa kuin jatkaa taistelua, kunnes sen maa on täysin puhdistettu saksalaisista kunnista ja niiden italialaisista rengeistä.

Ei mikään muu kuin taistelu saksalaisia ja heidän rytiläis- ja manneheimiläisiä käytyreitään nyt.“

(Jatkuu 2. siv.)

UUSIA VOITTOJA

Vallattuaan Taganrogin kaupungin, neuvostojoukot, jotka hyökkäivät pitkin Asovan meren rantoja, ovat valloineet Mariupolin suuren rautateollisuuskeskuksen ja satamakaupungin sekä Priazovjan tärkeän rautatiesolmukohdan ja Volnovahan kaupungin.

Punaisen armeijan joukko-osastot, jotka ovat vapauttaneet Donetsin laakion, ovat edenneet ja valloineet Barvenkovon kaupungin ja tärkeän rautatiesolmukohdan.

Nämä Punaisen armeijan uudet voitot on saavutettu ratsuväki- ja moottoroitujen joukkojen rohkealla liikehtimisellä, niiden murtauduttua saksalaisten joukkojen selustalle.

Neuvostojoukot, jotka hyökkäävät Ukrainassa, ovat valloineet Bahmatshin kaupungin, joka oli vihollisen huoltoyhteyksien keskus ja saksalaisten ratkaiseva puolustustukikohta Kievin suunnalla.

Punaisen armeijan hyökkäys kehittyi menestyksellisesti 1.000 kilometriä leveällä rintamalla Smolenskista Asovan merelle saakka.

Churchillin ja Rooseveltin vetoomus Italian kansalle

Roosevelt ja Churchill ovat julkaisseet yhteisen vetoomuksen Italian kansalle ja marsalkka Badogliolle. Vetoomuksessa sanotaan:

„Te olette jo vapauttaneet maanne fascistisesta orjuudesta. Suoritettavaksi jää vielä tärkeämpi tehtävä, puhdistaa Italian alue saksalaisista anastajista“.

„Nyt“, sanotaan vetoomuksessa edelleen, „on koittanut hetki, jolloin jokaisen italialaisen on iskettävä. Läntisen maailman vapautusarmeijat tulevat auttamaan teitä. Meillä on erittäin suuret voimat ja me nousemme maihin Italian monissa kohdissa. Saksalainen väkivalta Italiassa ei tule kestämään kauan. Tuo väkivalta tulee hävitetyksi“.

Tappakaa saksalaisia!

(Jatkoa 1. siv.)

vastaan voi pelastaa Suomen-
kaan kansaa Hitlerin vallasta ei-
kä sodan kourista. Suomalaiset
sotilaat ovat tienhaarassa. Hei-
dän on joko tuhouduttava vii-
meiseen mieheen saakka Hitlerin
tykinruokana tahi hankittava it-
selleen ja kansalleen elämisen
oikeus ryhtymällä ripeään toi-
mintaan hitleriläisten katalien
suunnitelmien estämiseksi. Tuol-
laista toimintaa on joukkomittai-
nen rintamakarkuruus. Punaisen
armeijan vangiksi antautuminen
suurin joukoin ja vihdoin aseel-
linen taistelu saksalaisten ja hei-
dän suomalaisten kätyriensä
karkoittamiseksi maasta.

Jos tahdot elää, niin tapa sak-
salainen! Jos tahdot, että Suomi
pääsee irti sodasta, jos tahdot
turvata maasi vapauden ja itse-
näisyyden, niin lyö säälimättä
Saksan renkejä, sodan pitkittä-
misen kannattajia, saksalaismie-
hisiä upseereita ja suojeluskunta-
laisia!

Sillä tavalla toimivat nyt ita-
lialaiset. Samoin toimivat tans-
kalaiset ja norjalaiset. Seuraa
heidän esimerkkiään! Mitä
kauemmin vitkastelet, sitä pa-
hempi sinulle itsellesi ja kansal-
lesi.

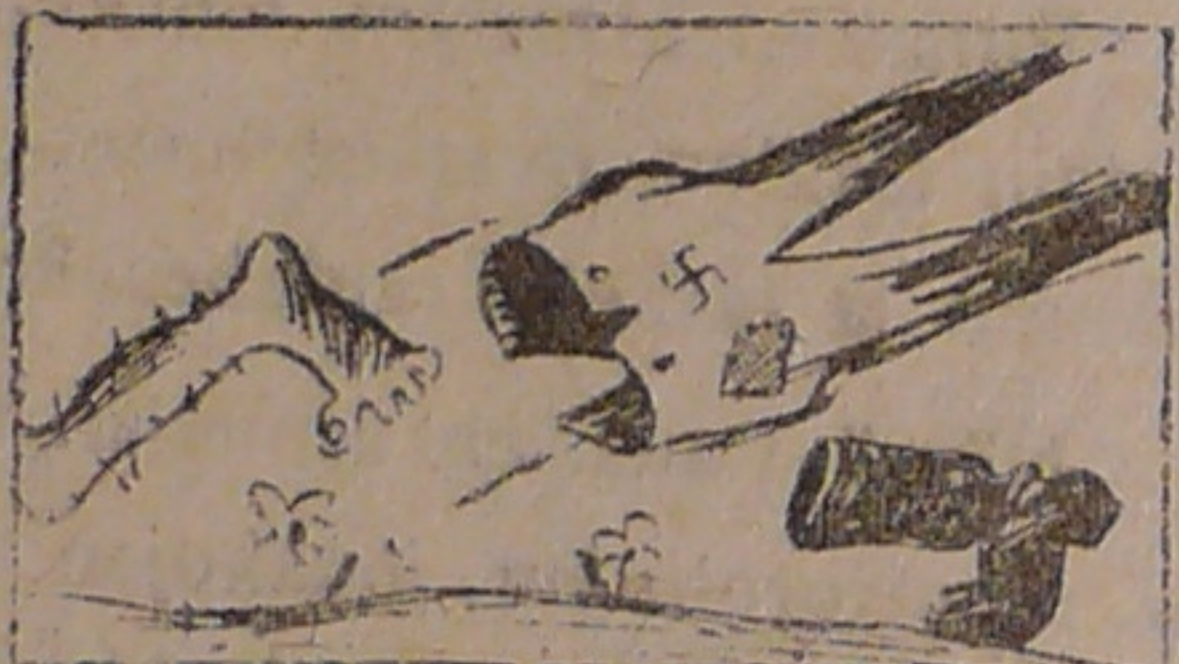
Sanoi...

„Perkele”, sanoi saksmanni,
kun akseli katkesi.

„Molempinpuolista kiivasta
tulsta”, sanoi saksmanni, kun
Ukrainassa ja Italiassa selkäänsä
sai.

„Tämä on nyt sitä Romme-
lin taktiikkaa”, sanoi jermu,
kun rintamalta karkasi.

ASIASTA JOS TOISESTAKIN

VIISAS NEUVO HALLITUK- SELLE

Eräs sotavanki sanoo kuul-
leensa „Mustan rykmentin” ko-
mentajan eversti Hansténin ker-
toneen majuri Postille seuraavan
jutun:

Naantalissa pitämässään pu-
heessa oli pääministeri Linko-
mies valittanut, että kaikki vain
arvostelevat ja syyttävät halli-
tusta, mutta kukaan ei anna sille
viisaita neuvoja.

Pääministerin puheen keskeytti
väkijoukosta kuuluva reipas nais-
ääni:

„Kyllä minä annan teille vii-
saan neuvon. Menkää hirteen!”

MITÄ ENNUSTAJAT SANOVAT

Yliloikkari, sotamies Heinrich
Billnen 169. saksalaisen jalka-
väkidiivisioonan 417. rykmentistä
kertoo:

„Elsassilaisten keskuudessa kier-
telee kielletty kirja, jossa ennu-
setaan vuoden 1943 tapahtumia.
Siinä sanotaan, että vuonna 1943

rit ynnä muut
omasta mieles-
tään kaukaa kie-
rät herrat ovat
viime aikoihin
saakka ymmärtäneet yhteensä.

Se on ahneuden perkele, vie-
raan kansan omaisuuden himoit-
seminen, joka on tehnyt noista
korkeasti oppineista ja konstinsa
kokeneista Helsingin herroista
sokeita ja höyniä. Uumoillessaan
saavansa pitää edes kolkkanin
Neuvosto-Karjalasta, he tarraa-
vat nyt kuten hukkuva oljenkor-
teen siihen natsipropagandan hu-
moristiseen väitteeseen, että
saksalaiset perääntyessään idäs-
sä muka „uuvuttavat” Punaisen
armeijan.

Hyvinpää korkea käsitys Hel-
singin hoopoilla näkyy olevan
saksmannin liivohka-kuntoisuu-
desta, kun kuvittelevat Punaisen
armeijan „uupuvan” sen takaa-
ajossa!

Ei, hyvät herrat ja narrit!
Punainen armeija ei uupunut vii-
me talvena motittaessaan ja ro-
muttaessaan 330.000 miestä kä-
sittävän saksalaisen armeijaryh-
män Stalingradin luona. Se ei
uupunut tänä kesänä muuttaes-
saan Hitlerin suurisuuntaisen
kesähyökkäyksen kesälivohkaksi.
Se ei uupunut antaessaan saks-
manneille hätäisen lähdön Ore-
list, Bielgorodista, Harkovista,
Donetsin laakiolta, Taganrogista,
Jelnjasta, Konotopista, Bahi-
matshista ja monesta muusta vah-
vasti linnoituksesta avainasemasta.
Se ei ole uupunut tehdessään
kahdessa kuukaudessa 1.500.000
saksalaisesta sotamiehestä ja up-
seerista vainajia ja rampoja.
Miksi se uupuisi korjatessaan
voittojensa hedelmiä, ajaessaan
takaa saksalaista jänistä? Järki
hoi, äly älä jätä!

Jokainen järki-ihminen ym-
märtää, että vallatessaan saksala-

JÄRKYTTÄVÄ KIRJE

Vieno Vierikko Vaasasta (Pitkänlahdenkatu N:o 13)
kirjoittaa miehelleen korpraali Matti Vierikolle, 4 Kpk
7678:

„Rakas oma mieheni!”

... Minä olen hiukan pahoil-
lani siitä, että annat niin suuren
arvon isänmaalle. Se on kyllä
oikein, mutta suomalaisethan
ovat rajansa ulkopuolella ja se
ei ole enää heidän isänmaansa.
En tiedä, onko se kaikille yhtä
raskasta kun sota vie omaiset,
mutta minulle ei mikään maail-
massa olisi niin raskas isku kuin
menettää sinut. Itken kirjoittaes-
sani tätä. Tunnen rakastavani
sinua enemmän kuin mitään muuta
tässä maailmassa. Ja sen takia
tahtoisin pitää sinut.

Minä en jaksa ajatella ollen-
kaan, ettet tulisi enää kotia.
Toivon, että puolustaisit myös-
kin rakkauttasi ja elämisesi oi-
keutta, sillä ne sinulle kuuluvat,
kun olet vielä nuori.

Suurella ikävässä
sinun Vienosi.”

Ylläoleva kirje löytyi rintamalla kaatuneen korpraali Matti
Vierikon taskusta. Hän ei siis ollut noussut puolustamaan
rakkauttaan ja elämisen oikeuttaan, vaan uskoi mieluummin Sak-
san kätyrien „isänmaalliseen” valhepropagandaan. Hän sai mak-
saa hengellään oman sokeutensa.

TALONPOIKAIS- SOTILAAT!

Teidän kodeissanne on asiat
hunningolla. Kesäsateet pilasivat
heinän. Sitä ei kyetty korjaamaan
ajallaan työvoiman puutteessa.
Elot myöskin pilaantuvat syyssa-
teitten alla. Ja nyt kaiken lisäksi
on perunarutto ja -kolera pääs-
syt niin laajalle, että on kyseen-
alaista voidaanko enää peruna- ja
juurikasvisatoa pelastaa.

Kotirintamalla olevalla vähäi-
sellä lapsi-, nais- ja vanhustyö-
voimalla ei työt tule tehdyksi.
Siitä ovat kaikki maanviljelijät
yhtä mieltä.

Nyt vaaditaan teiltä, talonpoi-
kaissotilaat, ripeitä otteita.

Älkää odottako enempää työ-
lomaa viskaaleilta, vaan vaati-
kaa sitä joukolla! Hankkikaa oi-
keutenne itse! Lähtekää kotipel-
loillenne! Ottakaa aseet mukaan-
ne!

SAKSMANNIT NURKKAAN

„Mustan rykmentin” 21.
pataljoonassa palvelleet Lai-
hian Yrjälän kylästä ko-
toisin olevat veljekset Rento
ja Reino Vuoto kertovat:

„Olessamme heinäkuun lo-
pulla lomalta paluumatkalla pis-
täydymme Haapamäen ase-
maravintolaan. Siellä oli paljon
saksmanneja, jotka istuivat ra-
vintolapöydässä törsäämässä. Tä-
mä jo sinänsä keljutti suomalai-
sia sotilaita ja sitäkin suurem-
malla syyllä, kun heillä ei ollut

(Jatkuu 4. siv.)

Taavetti Tietäväinen

Sotavankien kirjeitä kotiin

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä julkaisemme heidän kirjeitään kotiinsa. Pyydämme lukijoita lähettämään kirjeet niissä mainituilla osoitteilla edelleen.

Pientalollinen
Rikhard Vuoto,
Jurva, Sarvijoki.

Hyvä isä!

Me veljekset Rento ja Reino lähetämme teille, rakkaat omaiset, terveisemme sinne kotiin ja tutuille.

Me päätimme, saatuaamme tarpeeksi Mannerheimin, Tannerin ja Rydin koplakunnan aloittamasta verisestä rosvosodasta, siirtyä Punaisen armeijan puolelle sotavankuteen. Emmekä myöskään halunneet olla saksalaisten renkeinä. Punaisen armeijan upseerit ja sotilaat ovat kohdelleet meitä paljon paremmin kuin suomalaiset upseerit. Kaikin puolin voimme hyvin ja sodan loputtua palaamme kotiin.

Rento ja Reino.
JR 101 21. patl. 3. kompp.
2. joukkueen sotamiehet
Rento ja Reino Vuoto.

Rouva Irma Taivainen,
Helsinki, Etelämen
Rautatiek. 20 D 33.

Rakas vaimoni!

Sinä toivossa, että nämä terveiseni tulisivat Sinulle joskus perille, kerron, että olen sotavankina. Olen terveenä ja minua kohdellaan hyvin. Kuulustelijat ovat ystävällisiä. Olen saanut ruokaa kolme kertaa päivässä, myöskin tupakkaa.

Varmasti vielä kerran tapaamme ja saamme elää onnellista elämää. Eihän sota voi ikuisesti jatkua ja olemmehan vielä niin nuoria. Pidä Osmosta hyvää huolta ja kerro isistä. Rakaisin terveisin

Sinun oma
Vainösi.
Ylikersantti Väinö Taivainen,
Lentolaivue 42 2. lentue.

KULISSIEN TAKANA

Ryti ja Linkomies: Meidän armollinen johtajamme ja valtakunnankanslerimme! Olemme tulleet Helsingistä saakka pyytämään lupaa saada sanoa Suomessa kansalle, että meillä ei ole mitään tekemistä Saksan sodan kanssa, vaan että me muka käymme omaa sotaamme Suomen itsenäisyyden turvaamiseksi. Toivomme Teidän Majesteettinne ymmärtävän, että eihän se ole muuta kuin propagandaa.

Hitler: No kyllähän minä, vanha tekijä, tuon ymmärrän. Puhkkaa te pojat vaan, mitä sylki suuhun tuo, kunhan vaan pitkität sota siellä minun vasemmalla siivelläni. Näin meidän kesken sanoen, olen päättänyt käydä sota viimeiseen suomalaiseen sotamieheen asti. Kun saatte ne kaikki tapatettua, niin livistäkää sitten tänne, saatte taas uudet prenikat rintaanne.

SAKSMANNIT NURKKAAN

(Jatkoa 3. siv.)

paikkaa mihin istua. Mutta lopulta suomalaiset tarttuivat saksanneja niskasta kiinni ja vinttasivat nurkkaan, että koivet kolisi. Saksmannit eivät uskaltaneet edes hiiskahtaakaan, kun pojat

pistivät yksimielisesti ja riisusivat toimeksi.

Niin sitä pitääkin. Kun tuollainen toiminta saa joukkoon messä sietämättömäksi.

Sotavankien nimiä ei julkaista

ilman heidän suostumustaan

SOTILAAN ÄÄNI

No 80
1943

RINTAMALEHTI

Torstaina
syyskuun 16 pnä

SAKSALAISIA LYÖDÄN IDÄSSÄ JA LÄNNESSÄ

HITLER-SAKSAN PERIKATO LÄHENE NOPEASTI

Itärintamalla Hitlerin armeija pakenee neuvostojoukkojen iskujen alla. Punainen armeija on karkoittanut saksalaiset miehittäjät Kurskin ja Rostovin alueelta, puhdistanut täydellisesti saksalaisista Donetsin suuren teollisuusalueen sekä jatkaa Ukrainan puhdistamista. Syyskuun ensi päivinä Punainen armeija valtasi suuret teollisuuskeskukset Gorlovkan, Makejevkan, Konstantinovkan, Kramatorskajan, Slavjanskin, Stalinon, Krasnoarmeiskojen sekä tärkeät satamakaupungit Taganrogin ja Mariupolin Asovan meren rannalla.

Syyskuun 6 päivänä Punainen armeija valtasi suuren rautatiesolmukohdan Konotopin Kurskin—Kievin rautatiellä. Kehittäen edelleen hyökkäystään tällä suunnalla neuvostojoukot valtasivat syyskuun 9 päivänä tärkeän rautatiesolmukohdan Bahmatshin ja syyskuun 15 päivänä Nieshinin, joka oli saksalaisten lujin puolustustukikohta Kievin suunnalla.

Punainen armeija hyökkää vastustamattomasti myöskin Smolenskin ja Brjanskin suunnalla ja etenee voitokkaasti länttä kohden 1.000 kilometriä leveällä rintamalla Asovan mereltä Smolenskiin saakka.

(Jatkuu 4. siv.)

PUNAISEN ARMEIJAN HYÖKKÄYS

jatkuu heikentymättömällä voimalla Smolenskista Asovan merelle saakka. Mariupolin valtauksen jälkeen ovat neuvostojoukot, jotka hyökkäävät pitkin Asovan meren rantoja, edenneet muutamia kymmeniä kilometrejä. Donetsin laakion länsipuolella Punaisen armeijan joukko-osastot valtasivat yksistään syyskuun 14 päivänä 150 paikkakuntaa, Pavlogradin suunnalla 70 paikkakuntaa, Prilukin suunnalla 70 paikkakuntaa j.n.e.

Neuvostojoukot ovat menestyksellisesti hyökäten tulleet Brjanskin porteille.

Punaisen armeijan joukko-osastot ovat kaksi päivää kestäneiden sitkeiden taisteluiden jälkeen vallanneet tärkeän rautatiesolmukohdan Nieshinin, joka oli saksalaisten lujin puolustustukikohta Kievin suunnalla.

„KUN PUUHUN NOUSEE, NIIN MAAHAN EI JÄÄ MITÄÄN“

Eräs yliloikkari, joka ei halua nimeään mainittavan, luovutti käytettäväksemme kirjeen, jonka oli saanut nyrkkipostissa vaimoltaan etelä-Pohjanmaalta vähää ennen Punaisen armeijan puolelle tuloaan. Kirjeessä sanotaan:

„Kyllä kai se saa jo sinun osaltasi riittä. Minusta on kaikin viisainta, että painut Venäjälle. Säily siellä ainakin henki. Eikä meikäläisellä ole muuta puolustettavaakaan, kun ei ole muuta kuin paljas ruumis ja vähän riekaleita sen yllä. Kun puuhun nousee, niin maahan ei jää mitään. Tapelkoot sen „isänmaansa“ puolesta ne herrat, jotka siitä niin huutavat. Kukin puolustaa sitä, mitä hänellä on. Meikäläisillä ei ole isänmaata, mutta henki on, jumalan kiitos, ja pysyykin vielä pitkän aikaa, jos osaamme sen säilyttää. Puolusta sinä sitä ja karkaa heti, kun tilaisuuden saat.“

Toivoisimme hartaasti, että yllämainitun kirjeen kirjoittaja saisi tietää, että hänen viisaat neuvonsa eivät ole menneet hukkaan. Hänen miehensä on hengissä ja nauttii kaikkia niitä etuoikeuksia, joita Neuvostoliitossa myönnetään vapaaehtoisesti sotavangeiksi antautuneille.

Talonpoikaissotilaan kirje

Eero Venäläinen.

Syväriillä vangiksi otettu Juhan Maaralasta kotoisin oleva 11. Erillisen työpataljoonan entinen sotamies Eero Venäläinen kirjottaa:

Kotipuolesta saapuu jatkuvasti yhä hälyyttävämpiä tietoja. Valtio ottaa talonpojilta karjan polkuhinnasta. Meidänkin taloudesta on sodan aikana viety 4 lehmää. Jatkuvasti keksitään ja lisätään uusia veroja, kuten ylimääräinen metsävero, omaisuuden luovutusvero j.n.e. Nyt talonpoikien on maksettava veronsakin puoli vuotta etukäteen ja sen lisäksi vielä ostettava pakkolainaa. Jyväviljojen uudesta sadosta saa jättää omaan käyttöön vain 15 kg. kuukaudeksi aikuista ja 10 kg. alaikäistä kohti, loput on annettava valtiolle. Kerma menee meijereihin.

Näin ollen nekin vähäiset tuotteet, mitä nais-, lapsi- ja vanhustyövoima saa maasta irti, kiristetään valtiolle. Talonpoikaisto on kyllästynyt sotaan ja syyttää hallitusta, kun se ei katso yhtään heidän etujaan. Mutta eihän tässä syyttäminen riitä,

Kaikki Suomen propaganda-saksannit, Jahvettia ja Lapa-tossua sekä T.K.-urhoja myöten, on taas komennettu kiljumaan, että Suomessa muka vallitsee sula yksimielisyys. Jahvettikin kiekasi, että koko Suomen kansa on yhtä puolta — nimittäin sitä saksannin puolta — niinkuin Pöyhölän porsaas. (Kuvaavaa on, että Jahvetti ilkennee noinkin pienessä asiassa harjoittaa propagandaa. Kysymys on tietysti Pöyhölän porsaista, eikä minkään Pöyhölän).

Kaikki tietävät, että asia on päinvastoin. Tiedot Punaisen armeijan voitokkaasta etenemisestä sekä Italian ja Tanskan tapahtumista ovat entisestäänkin pienentäneet Suomessa sitä saksannin kannattajien laumaa, jota Jahvetti vertaa — porsaasiin. Se jalo nauta, joka haluaa tapattaa itsensä saksannin puolesta, käy Suomen armeijassa yhä harvinaisemmaksi otukseksi. Mutta niinhän se on Suomessa ollut koko sodan ajan, että propagandamelu saa korvata kaiken sen, mikä todellisuudessa puuttuu, yksinpä leivänkin.

Mikä arvo Helsingin herrojen yksimielisyys-humpuukille on annettava, sen sanoi hyvin nase-

Taavetti Tietäväinen.

vaan teidän, talonpoikaissotilaiden, on ase kädessä mentävä omaistenne avuksi syöksemään hallituspukilta sotahullujen kiristyshallitus ja saatava maassa oikea järjestys aikaan. Toimikaa, sillä ei oikeutta maassa saa, ellei sitä itse hanki!

Eero Venäläinen.

Pöyhölän porsaas

vasti eräs Humppilasta kotoisin oleva korpraalin äiti kirjoittaessaan pojalleen, joka sittemmin kaatui rintamalla:

„Herroilla on aina vaan se yksimielisyyden taistelu huulilla, vaikka ei enää kukaan haluaisi sotia. Kyllä täällä kotirintamalla ylistellään ja kiitetään, että poikamme on siellä halusta ja yksimielisesti. Mutta se halu on kai toista, sen sanoo jokaisen järki. Eikä ne kauniit sanat suuta revä. Ja sellaiset herrat sitä sanoo, joiden ei itse ole tarvinnut sinne lähteä“.

Siinä on kirpeitä totuuden sanoja propagandasaksannille päin naamaa. Samalla tavalla ajattelevat varmasti useimmat suomalaisten sotilaiden, työmiesten ja talonpoikien, vieläpä pikkuporvarienkin äidit, isät, sisaret ja kaikki todelliset ystävät. Kunhan vain suomalainen sotamies osoittautuu omaistensa veroiseksi, ei siihen Pöyhölän tyhmien porsaasten liutaan, joka vielä nytkin saaparo suorana kulkea tepastelee jo puoliksi tapetun saksalaisen ison sian perässä, kuulu kohtaukseen kuin Mannerheim, Rytty, Linkomies, Walden, Tanner sekä hännänhuippuna Jahvetti, Lapattossu ynnä T.K.-urhot.

Taavetti Tietäväinen.

Sotavankien nimiä ei julkaista ilman heidän suostumustaan

REIPPAITA YLILOIKKAREITA

Sotamiehet Osmo Härmä, Rento Vuoto, Sulo Hautaniemi, Mauno Tanskanen ja Aimo Mansikkamäki.

Sotavankien kirjeitä omaisilleen ja ruotutovereilleen Amerikkalaisen lausunto Suomesta

Neuvostoliitossa olevien suomalaisten sotavankien pyynnöstä julkaisemme heidän kirjeitään. Pyydämme lukijoita lähettämään kirjeet niissä mainituilla osoitteilla edelleen.

Pioneeripataljoona 34 sotilaille.

Hyvät toverit!

Paavo Saari, Tyyko Karplund, Antton Piirilä, Vilho Paananen, Veikko Matinlassi. Lähetän teille monet lämpimät tervehdykset täältä Venäjältä. Olen siirtynyt Puna-armeijan puolelle. En uskonut, että täällä on niin hyvä kohtelu sotavankia vastaan. Tulkaa tänne!

Osmo.

Osmo Härmä, Kpk 5139.

Rva Olga Joukamo, Helsinki, Sörnäisten rantatie 3 as. 11.

Rakkaat Äiti, Isä sekä

Minä ollenkaan hätäilkö mitään takiani, sillä voin täällä miin parhaiten. Tällä hetkellä olen maassa, mutta kohta olen jälkeillä. Sain aivan pienen paimen vain. Ruoka on täällä hyvin hyvää, olenpa saanut selkeäkin herkkua kuin suklaata.

Voikaahan nyt oikein hyvin. Muistelen teitä usein.

Sanokaa kaikille sukulaisille ja tuttaville terveisin! Toivottavasti pikaisiin näkemiin!

Reino.

Alik. Reino Joukamo.

Korporaali Heino Mansikkamäki, 1 Kpk 5906
Emäntä Elina Huhtala,
Pori, Uusi Koivisto,
Välikatu 2.

Olen hyvissä voimissa ja on ollut hyvä kohtelu. Ruokaa saa kolme kertaa päivässä vatsansa täyteen sekä sokeria ja tupakkaa, että ei ole ollut mitään puutetta, joten hyvää vointia teille sinne.

Terveisin

Aimo.

Ja terveisiä sinne myöskin JR 101 21. pataljoonan 1. komppanian 3. joukkueen pojille.

Aimo.

Sotamies Aimo Ilmari Mansikkamäki, JR 101 21. patalj. 1. kompp. 3. joukkue.

Aikakauslehti „News Week“ on julkaissut Amerikan Yhdysvaltain valtiosihteerin entisen apulaisen Molayn kirjoituksen, jossa tämä arvostelee ankarasti Suomen hallitusta ja nimittää „herkkäuskoisiksi“ amerikkalaisiksi“ niitä henkilöitä, jotka uskovat Suomen propagandaan sen yrittäessä herättää amerikkalaisissa myötätuntoa Suomea kohtaan.

Molay kirjoittaa:

„Yhdysvallat lähettävät Venäjälle materiaaleja Jäämeren kautta samaan aikaan kun saksalaiset sotilaat ovat mukavasti majoittuneet Suomeen; suomalaiset tappavat venäläisiä sotilaita, jotka mahdollisesti ovat pelastaneet paljon amerikkalaisia surmatessaan saksalaisia; suomalaiset ovat luovuttaneet maansa Saksan natsiarmeijain käytettäväksi, ja Suomen armeija kävi hyökkäysoikeuksia Neuvostoliittoa vastaan silloin kun näytti siltä, että Neuvostoliitto voisi antautua saksalaisten rynnästäessä“.

Edelleen Molay lausui, että Moskovan suhtautuminen Suomeen perustuu haluun puolustaa Leningradia hyökkäykseltä.

HITLER-SAKSAN PERIKATO ...

(Jatkoa 1. siv.)

Kaksi kuukautta kestäneissä taisteluissa, heinäkuun 5 päivästä syyskuun 5 päivään, neuvostojoukot ovat tuhonneet 5.729 saksalaista lentokonetta, 8.400 hyökkäysvaunua ja 5.192 tykkiä. Saksan armeija on menettänyt 1.500.000 sotamiestä ja upseeria kaatuneina ja haavoittuneina sekä 38.600 vankeina.

Länsi-Euroopassa Hitler-Saksa kärsii tappion toisensa jälkeen. Syyskuun 3 päivänä englantilaiset ja kanadalaiset joukot nousivat maihin etelä-Italiassa. Syyskuun 8 päivänä Italia antautui ehdoilla. Saksa on menettänyt kaikkein suurimman liittolaisensa. Nyt sota on siirtynyt välittömästi itse Saksan maaroille.

Ilmasodan näyttämönä Saksa on ollut jo aikojen sitten. Brittiläisten ja amerikkalaisten mahdolliset pommitusjoukot heittävät Saksan teollisuuskaupunkeihin kymmeniä tuhansia tonneja pommeja. Hampurin, Kölnin, Essenin ja muiden kaupunkien jälkeen kärsii Saksan pääkaupunki Berliini nyt tuhoisista pommituksista. Yksistään syyskuun 3 päivän vastaisena yönä heitettiin Berliiniin 20 minuutin aikana yli 1.000 tonnia räjähdys- ja palopommeja. Hitler-Saksan perikato lähenee nopeasti.

Suomalaiset sotamiehet!

Sodan jatkaminen Hitlerin puolella merkitsee teidän omaa tuhoanne yhdessä Hitlerin armeijan kanssa.

Vain pesäero Hitleristä, viipymätön lähteminen Suomeen tahi antautuminen Punaisen armeijan vangiksi pelastaa teidät tuholta.

SANOI ...

„Totuuden korviketta”, sanoi sotamies, kun STT:n sota-uutisia luki.

„Kana kiekuu”, sanoi rintamamies, kun sotahullu lottapuhetta piti.

EI SE NAURATA ...

„Suur-Suomi”-Kustaa kuuntelee uutisia.

„Mannerheimin lihakortti”

Suomen armeijan viskaalien keskuudessa kuuluu olevan kova riita siitä, kuka saa omistaa itselleen kunnian sotamiehen tuntelevyn nimittämisestä „Mannerheimin lihakortiksi”. Riidan on aiheuttanut se voimakas kansansuosio, jota tuo sattuva nimitys on saanut osakseen sotamiesten keskuudessa.

Majuri Posti kuuluu väittävän, että se on hänen keksintönsä, mutta „Mustan rykmentin” komentaja eversti Hanstén kuuluu panneen kampoihin, kiistävän kunniaa itselleen. Samasta kunniasta kiistelevät myöskin 23. pataljoonan kapteeni Karuma ja luutnantti Jylhä.

Muista kilvoittelijoista mainitsemme vielä RJP 5:n ko-

mentajan majuri Kivikon, prikaatin 4. pataljoonan komentajan majuri Lindgrenin, 4. noituspataljoonan komentajan kapteeni Savoilan, JR 56 3. pataljoonan komentajan majuri Mäkelä-Pavlogradin suunnalla merittisen ja saman pataljoonan komppanian päällikön luutnantti Salmisen.

Sotavangit väittävät, että mi „Mannerheimin lihakortti” on joka tapauksessa upseeripintakortti, josta saksalaiset lähtöisin. Mannerheimin sotakortti onkin kuulema jo saanut tehtäväkseen ottaa lopullisen päätöksen siitä, kenelle Suomen armeijan viskaalille kuuluu kunnia. Sotavangit väittävät, että saksalaiset lähtöisin. Mannerheimin sotakortti onkin kuulema jo saanut tehtäväkseen ottaa lopullisen päätöksen siitä, kenelle Suomen armeijan viskaalille kuuluu kunnia. Sotavangit väittävät, että saksalaiset lähtöisin. Mannerheimin sotakortti onkin kuulema jo saanut tehtäväkseen ottaa lopullisen päätöksen siitä, kenelle Suomen armeijan viskaalille kuuluu kunnia.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 81
1943

RINTAMALEHTI

Sunnuntaina
syyskuun 19 pnä

PUNAISEN ARMEIJAN VOITTOKULKU JATKUU

Miten hyökkäys kehittyy?

Kolmena taistelupäivänä, syyskuun 16—18 pnä, Punaisen armeijan joukot ovat Neuvostoliiton Tiedotustoimiston virallisten ilmoitusten mukaan saavuttaneet kokonaisen sarjan suuria voittoja. Mainitsemme niistä vain kaikkein merkittävimmät.

Syyskuun 16 pnä. Pohjois-Kaukasian rintaman joukot yhteistoiminnassa Mustanmeren laivaston kera ovat rohkealla iskulla maalta ja mereltä käsin viisipäiväisissä taisteluissa lyöneet hajalle saksalaisten 73. jalkaväkidivisioonan, 4. ja 101. vuorijääkäridivisioonan, 4. romanialaisen vuorijääkäridivisioonan sekä saksalaisten merijalkaväkimuodostelmat, ja syyskuun 16 päivänä valloittaneet rynnäköillä Mustanmeren tärkeän satamakaupungin Novorossiiskin, Kubanin sillanpää-aseman alueella. Ukrainassa valloitettiin Lozovaja, tärkeä rautateitten solmukohta.

Samana päivänä ovat Keskirintaman joukot, jatkaen hyökkäystään ja onnistuneesti ylittäen Desna-joen taistellen valloittaneet saksalaisten puolustuksen tärkeän tukikohdan, Novgorod Sieverskin kaupungin.

Näin ollen on saksalaisten puolustuslinjat Desna-joen länsirannalla murrettu.

Syyskuun 17 pnä. Brjanskin rintaman joukot ovat menneet Desna-joen yli ja iskien samanaikaisesti pohjoisesta ja idästä, syyskuun 17 päivänä murtaneet vihollisen vastarinnan sekä valloittaneet saksalaisten tärkeät puolustustukikohdat ja suuret teollisuuskeskukset Brjanskin ja Bieshitsan kaupungit.

Näissä taisteluissa on lyöty hajalle saksalaisten 339., 110., 707., 95., 299. ja 134. jalkaväkidivisioona.

Näin ollen on suo- ja metsämaastossa suoritettua taitavalla saartoliikkeellä murrettu toinenkin aukko saksalaisten puolustukseen Desna-joella.

Asovan meren rannalla valloitettiin satamakaupunki Berdjansk (Osipenko).

Syyskuun 18 päivänä. Kievin suunnalla neuvostojoukot etenivät 15—20 kilometriä ja valtasivat yli 230 paikkakuntaa, joukossa Mirgorodin kaupungin sekä Romodanin kaupungin ja rautatiesolmukohdan.

Dniepropetrovskin suunnalla Punaisen armeijan joukot valtasivat Pavlogradin kaupungin ja suuren rautatiesolmukohdan sekä yli 150 muuta paikkakuntaa.

Sellaisia valtavia tappioita ovat Punaisen armeijan joukot tuottaneet Saksan armeijoille samaan aikaan kuin Suomen Tietotoimisto on päivästä päivään toistellut Saksan päämajan naurettavia „tiedonantoja”, joissa on sanottu, että „kaikki bolshevikkien hyökkäykset on torjuttu”, „Punaisen armeijan ei ole missään onnistunut murtaa saksalaisten puolustuslinjoja”, ynnä muita samantapaisia propagandavälitteitä.

(Jatkuu 2. siv.)

Punaisen armeijan voittokulku ...

(Jatkoa 1. siv.)

„Euroopan vilja-aittaa“, Ukrainaa sekä „idän Ruhria“, Donetsin laakiota, Saksan sodanjohdon haaveili voivansa välttää tuholta siirtymällä uuvutussootaan. Nuo laskelmat pettivät. Punaisen armeijan iskiessä saksalaisten on sanottava ainoaaksi hyvästit unelmilleen Ukrainan viljan, metallin ja hiilen omistamisesta.

Punaisen armeijan hyökkäys jatkuu, ei ainoastaan koko Ukrainassa, vaan myöskin pohjoisempaan, missä se on vallannut Brjanskin ja lähestyy Smolenskia, sekä myöskin etelämpänä Mustanmeren itärannalla, missä saksalaiset on heitetty ulos Novorossiiskista.

Näin ollen saksalaisten aluevoitot itärintaman keski- ja eteläosissa hupenevat. Saksan armeija, kärsien musertavan tappion toisensa jälkeen, lähestyy lopullista tuhoaan.

Suomalaisten sotilaitten on ratkaistava kysymys, lähteäkö pois Hitlerin luhistuvasta rintamasta ja pelastaa henkensä, vaiko jatkaa hävittyä sotaa, mikä merkitsee surmaa ja perikatoa.

TALONPOIKAIS-SOTILAS!

Tiedätkö, että sinua odotetaan kotiin. Siellä odottaa sinua kiireellinen tehtävä: vilja-, peruna- ja juurikassato on saatettava talvikorjuuseen. Omaisesi eivät selviydy siitä ilman sinun apuasi, sillä syysateet ovat vaikeuttaneet heidän työtänsä. Eloja ei saatu kuivina aumatuiksi. Nyt ne homehtuvat ja mätänevät.

Jos tämä pääsee tapahtumaan, niin jäävät omaisesi ensi talveksi leivättömiksi. Sinä tiedät, että konepuintia ei kyetä kotonasi suorittamaan, sillä ei ole polttoainetta. Siksi on turvauduttava riihipiintii. Mutta rihipiinnissa tarvitaan kunnollinen työvoima ja sitä kotonasi ei ole, kun sinä olet rintamalla.

Lähde siis toiminnan tielle! Vaadi, että sinut lasketaan kotiisi auttamaan omaisiasi. Ja jos herrat ovat kuuroja sinun vaatimuksillesi, niin lähde omin neuvoin kotiisi, yksin tai yhteistoimin toisten talonpoikaissotilaiden kanssa.

KUN AASIT KILJUVAT ...

Suomessa juoksentelee kaksijalkaisia aaseja, jotka vielä nykyin itsepintaisesti pitävät kiinni „Suur-Suomi“-luuloista. Ne eivät suinkaan kilju missään takapihoilla. Kaukana siitä! Ne esiintyvät valtion radiossa, julkisissa juhlatilaisuuksissa sekä „arvovaltaisissa“ hallituslehdissä puheina ja kirjoituksin, joissa entiseen tapaan nimittävät anastettuja Neuvosto-Karjalan alueita „Suomen maakunnaksi“. Tämän „maakunnan“ asukkaita kuvailaan poloisiksi, takapajuisiksi ja puolivilleiksi paimentolaisiksi, jotka eivät kykene itse hallitsemaan itseään, vaan kaipaavat niin sanotusta „kanta-Suomesta“

tulleiden „vanhempien veljien“ isäntävaltaa ja holhousta. Tämän kuun 16 päivänä Kouvossa vietetyssä asemiesillassa pitivät eräät kotirintaman urhot sotaisia ja suurvaltahenkisiä puheita. Eräskin suojeluskuntapinnari paasasi:

„Täällä kotirintamalla uskotaan vakaasti, että ne paalut, jotka meidän armeijamme on pystyttänyt Suomen heimon itäiseksi rajaksi, tulevat siinä myöskin pysymään.“

Sanottu äijä myönsi siis yhä vieläkin olevansa niin aasi, että luulee Suomen herrojen saavan pitää ne Neuvosto-Karjalan alueet, jotka Mannerheimin armeija miehitti sodan alussa yhdessä saksalaisten kanssa.

ASIASTA JOS TOISESTAKIN

KUSSA HAASKA ON...

Saksmanni näyttää olevan hyvin perso kaikenlaisen hylkymävaran perään, kuten Mussolinin juttu osoittaa. Italian fasisien „suurneuvosto“ oli ensin antanut potkut karille ajaneelle johtajalleen. Sitten oli Italian kansa tarttunut luutaan ja laasut tunkiolle koko fascistikonkaron Mussolineineen. Mainittu äijä oli siis kaksinkerroin hyljätty haaska. Sitä halutumpi makupala se on ollut saksalaiselle korpille, joka kaakattaen lensi sanotulle tunkiokasalle ja koppasi Mussolini-nimisen haaskan hoiviinsa.

„Pitäkööt Mussolininsa“, sanovat tähän liittoutuneet, „me olemme saaneet Italian laivaston ja voittaneet puolellemme Italian kansan. Tämä on meistä paljoa mieltisämpää kuin Mussolinin iljettävä höski“.

TOTUUS KAMMOTTA

Suomessa on alkanut suuri ajojahti kaikkia niitä radiokuuntelijoita vastaan, joita Suomen yleisradion, Weikselin, Königsbergin eikä muiden saksalaisten propagandaa tyrkyttävien asemien lähetykset eivät tyydytä, vaan jotka koettavat päästä sel-

niistä heppuleista, jotka latelivat suustaan tuollaisia typeryyksiä vuonna 1941, saatettiin siihen aikaan sanoa:

„Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä puhuvat“.

Ei luulisi, että Kouvola, joka on sentään rautatien varrella, löytyy vielä hölmöläisiä, jotka eivät tiedä, että nyt ei enää kirjoiteta 1941, vaan 1943 ja että vierasmaalaisten anastajien karakoittaminen neuvostomaalta on jo käynnissä täyttä päätä, ja aina vaan löylyä lisätään.

Mutta asemiesillathan ovatkin virallisia propagandatilaisuuksia. Niissä pitää T.K.-urhojen ja suojeluskuntaherrain puhua virkansa puolesta luikuria saksmannin pussiin. Eikä se kotirintaman pinnareille kipeätä tee, jos rintamamies tapattaakin itsensä

alle totuudesta kuuntelemalla maiden lähetyksiä. Poissa ja ohra on usutettu radiokuuntelijain kintereille. Propagandavirkamiehet uhkailevat heitä vankilalla ja vielä pahemmalla.

Neuvostoliiton radiolähetysten kuuntelijoita on Suomessa vain yksi aina. Niiden kuuntelemista on ollut yksinoikeus Jahveella, joka on virkansa puolesta kristellyt niitä oman väärän selänsä mukaan. Muiden maiden radiolähetysten kuunteluun kukaan ei oltu aivan turhantarkkana silloin, kun saksmanneilla oli menestystä. Nyt kun meidän herrat tahtovat panna kakkoon tuonkin totuuden tiehen, on se paras todistus siitä, että heidän asiansa ovat pirun malalla.

SYYTETTY SYYTTÄJÄNÄ

Nuori kreikkalainen Ateenassa oli viety sotaoikeuteen syytettynä saksalaisten laivojen polttamisesta. Saksalainen eversti syytti: „Te olette polttanut kaikki kauppalaivaa“. Kreikkalainen vastasi: „En kuin kolme“. Saksalaisen rohkeuden raivos-otamana saksalainen eversti syytti: „Tiedättekö mikä teitä syyttää?“ Kreikkalainen vastasi: „Minä tiedän mikä minua odottaa“, mutta minä tiedän myöskin teitä odottaa“.

SOTAVANGIN KIRJE ÄIDILLE

Korporaali Miikka Huhtasen pyynnöstä julkaisemme allaolevan kirjeen ja kehoitamme lehtemme lukijoita lähettämään sen hänen äidilleen osoitteella: Emäntä Katri Huhtanen, Vuoksenniska, Mausamäki.

Rakas äiti!

Kiiruhdan kirjoittamaan tätä kirjettä sen vuoksi, kun pelkään kovasti, että Teille on tiedoitettu minun kaatuneen. Ymmärrän, että sellainen viesti saattaisi Teidät hautaan.

Lähtiessäni luotanne en voinut, äitikulta, edes lohdutukseksi vastata Teidän kysymykseenne: „Mihin minä sitten joudun, jos sinä satut sodassa kaatumaan?“ Minä käsitin, että jos minä sodassa kaadun tai tulen invalidiksi, niin ei kukaan niistä, jotka lähettivät minut sotimaan, tule koskaan Teitä auttamaan.

Teidän ei tarvitse enää itkeä ja rukoilla puolestani, vaan voitte olla iloinen, että poikanne elää.

Aiti, minulla on täällä sotavankeudessa hyvä olla. Onnellisempaa ratkaisua elämälläni kuin vangiksi joutuminen en voinut odottaa. Minä olen hyvien ihmisten parissa ja olen varma siitä, että palaan luoksenne terveenä ja työkykyisenä auttajana heti, kun sota loppuu.

Monin rakkain terveisin poikanne

Er. os. P. 6/5670, korpr.
Miikka Huhtanen.

Miikka.

„Eiköhän pojat soiteta porilaisten marssia takaperin“, sanoi musiikkikapteeni Rope, kun saksalaisten suurliivohkasta kuuli.

„Nyt ne menee taas sitä antikointern-sopimusta vahvistamaan“, sanoi jermu, kun saksmanni lottaa vei.

„Kerrankin sattuma“, sanoi sotamies Tikkanen, kun kengän kantakumin kuppistaan löysi.

„Suomen kansan yksimielisyyden ehto“, sanoi Linkomies hirsi-puuta.

Sotavankien nimiä ei julkaista

ilman heidän suostumustaan

Taavetti Tietäväinen.

MITÄ ITALIASSA TAPAHTUU?

Viides amerikkalainen armeija vallattuaan Salernon sataman Napolin eteläpuolella on pitänyt hallussaan tuon sillanpääasemansa, vaikka saksalaiset ilmoittivat amerikkalaisten jo pakenevan laivoilleen. Etelästä pitkän rannikkoa hyökkäävä kahdeksas englantilainen armeija on jo saanut kosketuksen Salernon luona taisteleviin amerikkalaisiin. Saksalaiset perääntyvät pohjoista kohti.

Liittolaiset ovat valanneet tärkeät italialaiset satamakaupungit Crotonen, Taranton, Brindisin ja Barin.

Trentossa pohjois-Italiassa taistelee hitleriläisiä vastaan 8.000 italialaista sotilasta, jotka ovat linnoittautuneet kasarmeihinsa. Pohjois-Italian teollisuuskaupunkien työmiehet yhtyvät Italian armeijan hajaantuneisiin osastoihin taistellakseen saksalaisia vastaan.

Rooman työläiskortteleissa on rakennettu katusulkuja saksalaisten hyökkäyksiä vastaan.

Balkanilla, Jugoslaviassa, Albanian ja Kreikassa jatkuvat yhteenotot saksalaisten ja italialaisten joukkojen välillä.

—O—

Paras pakopaikka

Saksalainen perhe tutkii karttaa etsien yksinäistä paikkaa, minne voisi paeta.

— On valittava joku harvaan asuttu seutu, — sanoo vanhin tytär, — esimerkiksi Afrikassa.

— Hulluko sinä olet. Siellähän ovat englantilaiset!

— Sitten Aleuttien saarilla, — ehdottaa kymmenvuotias Paul.

— Mutta siellä ovat amerikkalaiset.

— Pohjoisnavalla, — lepertelee kaksivuotias Rickhard.

— Tyhmeliini! Pohjoisnapa kuuluu jo aikoja sitten venäläisille.

— Siis on paettava Berliiniin. Se on kohta kaikkein autioin paikka. Kaikki lähtevät sieltä karkuun.

VARMA KEINO

Kuvamme vastaa kysymykseen: Mitä on tehtävä Suomen itänaïssyyden turvaamiseksi?

Tätä varten on hankittava kottikärryt, lastattava niihin Saksan rengit, minkä jälkeen koko tuo roju on karrattävä tunkiolle. Kuvasta näkyy, kuinka ensimmäinen kuorma — Mannerheim, Rytty, Linkomies ja Walden — on saapumassa määräpaikkaan.

Kuka viimeksi nauraa?

(Norjalaista huumoria)

HAUSKA OHJELMANUMERO

Suosittu norjalainen näyttelijä astui lavalle ja nosti kätensä ylös fascistitervehdyksen tavoin. Teatterissa läsnäolleet saksalaiset upseerit ponnahtivat paikoiltaan, löivät luut kasaan nostaten hekin kätensä fascistitervehdykseen.

Pitäen edelleenkin kättään ylhäällä näyttelijä sanoi hymyillen:

— Minä näytän vain kuinka korkealle minun koirani hyppäsi eilen.

SAKSALAISTA KOHTELAISUUTTA

Eräässä kahvilassa Oslossa saksalainen upseeri pyysi nuorelta naiselta lupaa saada istua vapaaalle paikalle hänen pöydässään. Nainen ei vastannut. Kimpuaantunut saksalainen kutsui paikalle tarjoilijan. Vasta silloin nainen herkesi puhumaan.

— Te olette anastaneet koko meidän maamme lupaa kysymättä. Miksikä te nyt muutatte taktiikkaanne, kun on kysymys yhdestä tuolista?

(Norjalaisesta kokoelmasta „Kuka viimeksi nauraa”)

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 82
1943

RINTAMALEHTI

Keskiviikkona
syyskuun 22 pnä

Saksalaisten takaa-ajo jatkuu

Voima pelottaa

Suomen johtavat lehdet, „Uusi Suomi” ja „Helsingin Sanomat” eivät voi enää salata levottomuuttaan ja pelkoaan Punaisen armeijan yhä jatkuvan voitokkaan hyökkäyksen johdosta.

Kumpikin mainituista lehdistä toteasi viime sunnuntaisessa pääkirjoituksessaan, että Saksan armeija liikehtii yhä, mutta liikehtii — taaksepäin. Tuollaisen liikkeen suunta on hyvin huolestuttavaa, huokaa „Uusi Suomi”, varsinkin kun saksalaisten perääntymisen pysähtymisestä ja rintamalinjojen välittymisestä ei vielä näy merkkejäkään. Ja vaikka venäläisten kesähyökkäys kellarikon takia syksyllä pysähtyisikin, sanoi „Helsingin Sanomat” kolmeen aavistukseen, niin se ei ole muuta kuin uuden talvihyökkäyksen lähtökohta. Stalingradin haamu kammottaa „Helsingin Sanomien” herroja...

„Uusi Suomi” myöntää nyt, että jo kahtena edellisenä talvena olivat venäläisten talvihyökkäykset suuria yllätyksiä. Vielä suurempi yllätys oli Punaisen armeijan kesähyökkäys, sen kun odotettiin perääntyvän. „Osaat ovat vaihtuneet”, toteaa „Uusi Suomi” alakulolisena, liittäen, että venäläisten reservit käyttävät todellakin ehtymättömyyden voimaa.

Tuohan on aika järkevää puheita, saattavat Suomen armeijan sotilaat sanoa.

Onhan se, vastaamme, mutta ei pidä innostua luulemaan, että Helsingin herrat osaavat ja tahtovat myöskin tehdä oikeat joht

(Jatkuu 2. siv.)

MITEN HYÖKKÄYS KEHITTYY

Neuvostoliiton Tiedotustoimiston virallisten ilmoitusten mukaan on Punainen armeija, kehittäessään edelleen hyökkäystään, saavuttanut syyskuun 19—20 pnä uusia suuria voittoja. Mainitsemme niistä vain kaikkein oleellisimmat.

Syyskuun 19 pnä. Kalininin rintaman joukot ovat neljä päivää kestäneissä kiivaissa taisteluissa murtaneet vihollisen vahvasti linnoitetun vyöhykkeen, lyöneet hajalle sen tukikohdat ja rynnäköllä valanneet Duhovshinan kaupungin Smolenskiin johtavalla tiellä.

Länsirintaman joukot ovat sitkeillä taisteluilla murtaneet vihollisen vastarinnan ja valanneet toisen saksalaisten tärkeän tukikohdan Smolenskin itäpuolella, Jartsevon kaupungin ja rautatieaseman.

Syyskuun 20 pnä. Neuvostojoukot ovat jatkaneet menestyksellistä hyökkäystään koko rintamalla Smolenskista Asovan mereen saakka ja valanneet saksalaisten tärkeän tukikohdan Velishin kaupungin Smolenskin luoteispuolella.

Syyskuun 21 pnä. Keskirintaman joukot ovat jatkaneet ripeästi hyökkäystään, menneet Desna-joen yli ja taitavalla saartoliikkeellä kolmipäiväisten taisteluiden jälkeen valanneet rynnäköllä suuren aluekeskuksen Ukrainassa, Tshernigovin kaupungin, joka oli saksalaisten tärkeä tukikohta Desna-joen alajuoksun varrella.

Näin ollen saksalaisten valmistamat puolustuslinjat Desna-joen länsirannalla ovat joutuneet neuvostojoukkojen käsiin täydellisesti, ja saksalaisten suunnitelma neuvostojoukkojen hyökkäyksen pidättämisestä Desna-joella on mennyt myttyyn.

Neuvostojoukot ovat kolmena päivänä valanneet takaisin yli 3.400 paikkakuntaa.

Eivät edes saksalaiset kykene enää salaamaan itärintamalla kärsiminsä tappioiden valtavuutta. Vieläpä he eräissä tiedonannossaan kehasevatkin, että he käyvät idässä „maailmanhistorian suurimpia perääntymistaisteluja”.

Mutta Suomessa on vielä sellaisia turskiluontoisia propaganda-urhoja, jotka inttävät, että saksalaisten perääntyminen ei muka suinkaan johdu pakosta eikä Punaisen armeijan painostuksesta, vaan jostakin muusta loputtoman arvoituksellisesta syystä, jota he eivät itsekään osaa selittää. Tuollaiset propagandaherrat näkyvät tahtovan, että Suomen armeija saa niskaansa samanlaisen ryöpyä, mitä saksalaiset saavat nyt kokea 1.000 kilometrin rintamalla.

Voima pelottaa

(Jatkoa 1. siv.)

topäätökset noista surullisista toteamuksistaan. He ovat vielä liian täynnä omaa itseään, omia harhaluulojaan. He muistuttavat vielä liian paljon sitä suuruudenhullua sammakkoa, joka pullisti itseään, kunnes halkesi. He odottelevat vielä, vaikka sydän kurkussa, saksalaisten perääntymisen pysähtymistä voidakseen tarrautua siihen niin kuin hukkuva oljenkorteen. He odottavat hartaasti jonkinlaisten erimielisyyksien ilmenemistä Neuvostoliiton ja sen liittolaisten välillä.

He odottavat turhaan. Mutta tuo odotus merkitsee, että sota sitkistyy ja pitkistyy, jos asiat jätetään Helsingin herrojen huoamaan. Se voi merkitä uutta so-

tatalvea kaikkine kauhuineen ja kärsimyksineen.

Suomalaisten sotilaiden on itsensä tehtävä se johtopäätös, joka Hitlerin tappiosta on tehtävä. Syksy on tullut, talvi lähestyy. Juuri nyt, kun yöt ovat pimeät eikä lumi ole vielä maassa jälkiä osoittamassa, on kaikkein otollisin aika rintamalta karkaamiseen, vangiksi antautumiseen.

Vangiksi antautuminen on kaikkein varmin ja vaarattomin keino säilyä uuden talvisodan kärsimyksiltä. Älkää siis odotako talven tuloa ja Punaisen armeijan hyökkäyksen alkamista pohjolassa, vaan toimikaa, ennenkuin on myöhäistä katua.

ROOSEVELT PUNAISEN ARMEIJAN HYÖKKÄYKSESTÄ

Roosevelt on lähettänyt kongressille kirjelmän, jossa sanotaan:

„Jokainen amerikkalainen seuraa ihaillen niitä murskaavia iskuja, joita Venäjän armeijat antavat Saksan fascistisille hyökkääjille. Tällä kertaa venäläiset ovat tuottaneet heille sellaisen sotilaallisen tappion, jollaista ei ole ollut sitten vuonna 1812 tapahtuneen Napoleonin perääntymisen jälkeen“.

SUDET VÄITTÄVÄT OLEVANSA LAMPAITA

Nyt, kun Hitler-Saksan kiertämätön tappio alkaa selvitä jo kovakalloisille Suomen sotarikolliisillekin, on näille tullut hätkäteen koettaa peitellä omien tekostensa rumia jälkiä. Peläten Suomen kansan kostoja ja kansanvaltaisen maailman tuomiota, Suomen herrat ovat vetäneet esille sen vanhan kehon väitteensä, että Neuvostoliitto muka on hyökännyt Suomen kimppuun.

Ettei totuus unohtuisi, palautamme mieleen eräitä tosiasioita, joita ei kukaan pysty kumoamaan.

Ensiksi. Kesäkuun 22 päivänä 1941 Saksa hyökkäsi salakava-

lasti ja valapattoisesti Neuvostoliiton kimppuun. Tätä tosiasiaa ei Suomessakaan kukaan julkea kieltää.

Toiseksi. Samana kesäkuun 22 päivänä 1941 ja samalla hetkellä kuin Hitlerin sotalaumat tunkeutuivat Neuvostoliiton alueelle ja sen ilmavoimat pommittivat Neuvostoliiton kaupunkeja muun muassa Suomesta käsin, Hitler ilmoitti Saksan radiossa koko maailman kuullen, että Suomi on yhtynyt hänen niin sanottuun „ristiretkeensä“ Neuvostoliittoon vastaan.

Kolmanneksi. Suomen hallitus oli jo kauan ennen sodan alkamista luovuttanut Suomen saksalaisen sotaväen käytettäväksi

Jugoslavian isänmaallisten sankarillinen taistelu

Jugoslavian sissien taistelu saksalaisia vastaan on saanut uhkaavan luonteen. Käyttäen hyväkseen otollista hetkeä, jolloin Hitlerin joukot ovat juuttuneet taisteluihin itärintamalla ja Italiassa, Jugoslavian kansa on alkanut lyödä vihattuja hitleriläisiä joka askeleella.

Rohkein hyökkäilyin ovat sissit vallanneet useita kaupunkeja Adrian meren rannalla. Joka päivä lentää ilmaan saksalaisia autorivistöjä ja sotilasvarastoja. Saksalaisten upseerien ja sotamiesten tappo on tullut päiväjärjestykseen. Saksalaisten on usein paikoin ollut pakko keskeyttää liikenne rautateilla.

— Maanalaisten sanomalehtien levittäminen Saksassa tapahtuu yhä suuremmassa mitassa. Yksinpä saksalaistenkin tietojen mukaan on siellä toiminnassa satakunta salaista kirjapainoa. Ne julkaisevat sanomalehtiä ja lehtitoilehtisiä, joissa kansaa kehoitetaan nousemaan taisteluun hitleriläisyyttä ja sotaa vastaan.

esiinmarssialueena Neuvostoliiton vastaan, ja rakennuttanut Neuvostoliiton rajalle yhdessä saksalaisten kanssa suunnatoman määrän lentokenttiä ja sotateitä, joita sitten käytettiin saksalaisten ja suomalaisten joukkojen yhteisessä hyökkäyksessä sodan ensi päivästä alkaen.

Neljänneksi. Kesäkuun 22 p:nä 1941 oli Suomen armeija jo pantu valmiiksi liikekannalle ja seiso Suomen itärajalla odottamassa Saksasta tulevaa käskyä päälle karkauksen alkamisesta. Se selkoka, että tuo joukkojen keskitys suoritettiin „kertausharjoitusten“ varjolla, osoittaa ainoastaan päällekkäisyyden salakavalan ja yllätyksellisen luonteen.

Viidenneksi. Ei mikään hullu-

Pakina

SUOMALAISET SOTAVANGIT NEUVOSTOLIITOSSA

Onko Mikko hullu?

Herra Mikko Mäkiä ei tarjonne esitellä lukijalle. Hänhän on se Suomen yleisradion suuri profaetta, joka saksalaisten kesähyökkäyksen alkaessa tämän vuodelle heinäkuun alussa julisti, että nyt, nyt se jyrähtää. Ensin järjestetään Punaiselle armeijalle miljoonamotti Kurskin luona, josta marssitaan suoraan Moskoon ja sitten pannaan matalaksi Onko Neuvostoliitto.

Kurskin miljoonamottia ei tullut, mutta saksamannille tuli miljoonaliivohka ja Mikko-profetaalle miljoonanalaus. Joku viikoksi mies olisi hävennyt silloin, kun ei ollut tietä pannakseenkaan. Hän muuttui tarun hirvittäväksi sotaherraksi, parooni Mikko Munchhauseniksi. Ei tosin mitään, vaan eetteriaaltojen värinällä hän „roitti“, „uuvutti“ ja „tuhosi“ punalaisten armeijat. Saksalaisten perääntymisen ei ollutkaan mitään perääntymistä, vaan nero sotajuoni, jolla viimeisetkin punalaiset tahdottiin houkutella taisteluun ja sitten aloittaa se mure ja hirmuinen vastahyökkäys...

(Jatkuu 4. siv.)

„Ei täällä työt tapa“, sanovat sotavangit. „Mutta pienessä touhussa ollaan, että aika kuluu ja ruoka maistaisi“. Kuvassamme nähdään ryhmä suomalaisia sotavankeja mielityössään, pärekoreja punomassa ja piippuja kovertamassa. Onko tuttuja joukossa?

MITEN VOI ANTAUTUA VANGIKSI?

Punaisen armeijan vangiksi antautuminen ei ole läheskään niin monimutkainen asia kuin useat Suomen armeijan sotilaat luulevat. Se onnistuu varmasti jokaiselle, joka siihen huolellisesti valmistautuu, käyttää hyväkseen maastoa, pimeitä syysöitä j.n.e.

Punaisen armeijan sotilaat ovat voitostaan varmoja, luja-hermoisia miehiä. Kokemus osoittaa, että he osaavat aina eroittaa yliloikkarin sellaisista vihollissotilaista, jotka lähestyvät Punaisen armeijan linjoja pahoissa aikeissa.

Sotamies Veikko Ruokasalo kertoo, että päästyään noin 70 m päähän puna-armeijalaisten vartiosta, hän alkoi heiluttaa valkoista nenäliinaansa antautumisen merkiksi. Hän pääsi vahingoittumattomana venäläisten puolelle.

Sotamies Viljo Hiltunen varoitti viereistä vartiomiestä, ettei tämä avaisi tulta, koska hänet oli määrätty miinakenttää tarkastamaan. Päästyään metsän suojaan Hiltunen sitoi kepin päähän valkoisen liinan, jonka turvin pääsi venäläisten puolelle.

Sotamies Osmo Härmä

kertoo: „Kun vartiomies meni käymälään, otin komppanian hevosen ja lähdin ratsain kohti linjoja. Kukaan ei uskonut yliloikkarin olevan niin julkean, että ei viitsi edes kävellä ja niin minä pelastiin. Kauempana sidoin hevosen puuhun ja jatkoin matkaa kävelemällä“.

Monet pelkäävät kytä. Mutta yliloikkarit väittävät kokemuksensa perusteella, että kytä saa aina eksytetyiksi. Sotamies Tauno Heino lähti linjoja kohti silloin, kun häntä kytäneet kersantti Siivonen ja sotamies Rimpinen olivat saunassa. Keinoja löytyy aina, kun ajattelee. Voihan pimeinä iltoina ottaa tuollaiset karvajalat hengiltäkin, jos asia vaatii.

Eräs yliloikkari löi ennen lähtöään pikakiväärin lukkoon hiekkaa, ettei se toimisi.

Sotavankien kohtelusta Neuvostoliitossa kaikki Punaisen armeijan puolelle siirtyneet suomalaiset sotamiehet antavat yhtäpitävän lausunnon: kohtelu on hyvä, ruokaa ja tupakkaa riittää, jokainen saa tehdä työtä omalla ammattialallaan. Sitä paitsi etuoikeutetussa asemassa ovat ne, jotka ovat antautuneet Punaisen armeijan vangiksi vapaaehtoisesti.

ITALIASTA

Englantilais-amerikkalaisten joukkojen eteneminen pohjoista kohti jatkuu. Amerikkalaiset lähestyvät Napolia, vaikka Saksan sodanjohto oli jo ilmoittanut heittäneensä kaikki amerikkalaiset mereen. Liittoutuneitten ilmavoimat antavat tuhoisia iskuja vihollisen kulkuyhteyksille ja lentokentille.

Yhteentörmäykset italialaisten ja saksalaisten joukkojen välillä jatkuvat. Italialaiset joukot ovat ajaneet saksalaiset tiehensä Sardiniaasta. Korsikassa on laskettu maihin vapaan Ranskan joukkoja, jotka ovat ryhtyneet taisteluihin saarella olevia saksalaisia vastaan.

Eräille Egean meren saarille on laskettu maihin englantilaisia joukkoja.

Tällaista on nyt se „Rommel'n taktiikka“, jota eräät Suomen lehdet väittävät saksalaisten itärintamalla harjoittavan.

Joka etsii, se löytää

Sotamies Mikkonen penkoo papereita roskalajasta ja hokee: „Ei se oo tämä, eikä se oo tämä“.

Väpeli epäilee häntä hulluksi ja lähettää hermolääkärille. Lääkäri pudottaa 1.000 markan setelin maahan kokeillakseen onko sotamies Mikkonen todellakin hullu. Mikkonen nostaa rahan, heittää sen takaisin maahan sanoen: „Ei se oo tämäkään“.

„Kyllä se on hullu“, päättelää lääkäri ja antaa Mikkoselle vapautumistodistuksen armeijasta.

Mikkonen lukee todistusta tarkkaavasti ja lopussa ilostuen huudahtaa:

„Tämä se on“.

—o—
LUULI, ETÄ SE ALKAA

Norjassa kaksi poikasta pieksi kadulla saksalaisen sotilaan. Kuulustelussa toinen heistä selitti, että saksalainen oli astunut hänen liikavarpaalleen.

— Entä miksi sinä löit saksalaista? — kysyttiin toiselta.

— Minä luulin, että se alkaa jo! — vastasi tämä.

Onko Mikko hullu?

(Jatkoa 3. siv.)

Nyt on Mikkonen aika käynyt pitkäksi odotella saksamannin vastahyökkäystä. Mikkonen huomaa, että saksamanni lähtee nyt viimeisen kerran idän lakeuksilta. Mutta alkää te hyvät ihmiset luulko, että Mikko huomaisi puhuneensa liioja! Ei, saksamanni ei tee koskaan mitään selaista, mikä ei olisi Mikkonen mielestä uusi todistus saksamannin ihmeellisestä viisaudesta ja ääretömästä voimasta.

Nytkin on Mikko löytänyt ylistyksen aiheen siitä „loistavasta järjestyksestä“, jolla saksalaiset muka suorittavat peräntymisensä. Hän on haltioissaan siitä perusteellisesta hävitystyöstä, jota saksalaiset tekevät lähtiessään. Mikko on hurjana itärintamalla oleville englantilaisille kirjeenvaihtajille, jotka tapahtumain silminnäkijöinä ollen antavat totuudenmukaisia kuvauksia saksalaisten pakoreitistä.

„Hullujahan te olette“, säiksee Mikko, täynnänsä pöyhkeästä motkottavan sammakon typerästä itserakkautta. „Te ette osaa lukea karttaa. Mitä te sinne Ukrainan lakeuksille tuijotte, tulkaa tänne Helsinkiin tutkia minun karttaani, niin näette, ettei se mitään pakoa ole, vaan suunnitelmallista liikehtimistä, voittokulkua“.

Näin lausui Suomen radiossa viime maanantai-iltana Mikko Mäkinen, joka on omasta mielestään kaikkein aikojen suurin sotatuntija. Lähdettyään studiosta, Mikko painui jälleen kammioonsa, jonka seinällä riippuu hänen ihmeellinen karttansa. Hänen oudosti kiiluva katseensa sattui Berliiniin. Mutta Mikko ei ollutkaan Berliiniä, vaan Moskova, jota kohti Saksan „voittamattomat“ armeijat olivat vyöryvinään...

Taavetti Tietäväinen.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 83
1943

RINTAMALEHTI

Lauantaina
syyskuun 25 p:nä

Punainen armeija on karkoittanut saksalaiset
Poltavasta sekä lähestyy Kieviä ja SmolenskiaTALVEN LÄHES-
TYESSÄ

TIEITOJA HYÖKKÄYKSESTÄ

Neuvostoliiton Tiedotustoimisto ilmoittaa seuraavista uusista suurista voitoista, joita Punainen armeija on saavuttanut viimeisten kolmen päivän aikana:

Syyskuun 22 päivänä. Kalininin rintaman joukot ovat kaksi päivää kestäneiden taisteluiden jälkeen murtaneet vihollisen vastarinnan ja vallanneet rynnäköllä Demidovin kaupungin (Smolenskin luoteispuolella), joka oli yksi saksalaisten puolustuksen vahvimpia solmukohtia. Homelin suunnalla neuvostojoukot ovat vallanneet neljä kaupunkia sekä 260 muuta paikkakuntaa. Novorossiiskin luoteispuolella on vallattu kiivaiden taisteluiden jälkeä Anapan kaupunki ja satama. Kaikkiaan vallattiin saksalaisilta tuona päivänä takaisin yli tuhat paikkakuntaa.

Syyskuun 23 päivänä. Arorintaman joukot ovat menestyksellisesti kehittäneet hyökkäystään ja ylittäneet Vorskla-joen sekä vallanneet kolme päivää kestäneiden taisteluiden jälkeen Poltavan, saksalaisten vankan puolustussolmukohdan.

Jatkaen hyökkäystään Brjanskin rintaman joukot ovat taistellen vallanneet Unetshan kaupungin, joka on tärkeä rautatiesolmukohta ja saksalaisten luja puolustustukiasema Homelin suunnalla. Kaikkiaan tuona päivänä on vapautettu yli 900 paikkakuntaa.

Syyskuun 24 päivänä. Neuvostojoukot, kehittäen edelleen hyökkäystään Kubanilla, Ukrainassa sekä pohjoisemmassa, Homelin ja Smolenskin suunnalla, valloittivat takaisin saksalaisilta 525 uutta asutuskeskusta.

nyt nahoissaan kokea. He kopeilevat edelleenkin, kalistelevat miekkojaan, huutavat tahovansa käydä sotaa „voittoliiseen loppuun saakka“, vaikka viimeinenkin hölmö näkee, että sota on auttamattomasti hävitty.

Eikö sinulle, suomalainen sotilas, ala olla jo selvää, kuinka tyhmää ja vaarallista on istua kädet ristissä ja odottaa rauhaa? Hitlerin renkien vararikkoinen porukka on valmis tapattamaan viimeisenkin suomalaisen sotilaan, jollet sinä osaa tehdä tenää. On jo aika

ymmärtää, että ainoastaan tappelusta kieltäytymisen, omavaltaisen rintamalta karkaamisen, kapinan, saksalaisten ja heidän kätyriensä karkoittamisen kautta voi kulkea tie rauhaan, jota sinä niin kiihkeästi haluat.

Jos taas tahdot varmasti säilyttää henkesi, niin tule Punaisen armeijan sotavangiksi! Älä odota Punaisen armeijan hyökkäystä, sillä sen alettua ei mikään voi pelastaa Suomen armeijaa täydeltä tuholta.

Ne tiedot, jotka tällä hetkellä saapuvat Ukrainasta, puhuvat tästä kyllin vakuuttavaa kieltä.

Suomalaisille sotamiehille ja upseereille, jotka antautuvat vapaaehtoisesti venäläisten vangeiksi, Punaisen armeijan päällystö säättää seuraavan henkilötodistuksen:

„Annettu Suomen armeijan sotilaille (sotilasarvo, sukunimi) todisteeksi siitä, että hän on vapaaehtoisesti tullut Punaisen armeijan vangiksi, joten häneen ulotetaan Punaisen armeijan päällystön päätös etuoikeuksista ja etuisuuksista, jotka myönnetään Venäjälle sotavankuteen vapaaehtoisesti siirtyneille Suomen armeijan sotamiehille ja upseereille.“
Päiväys, Punaisen armeijan upseerin allekirjoitus.

*Sotavankien nimiä ei julkaista
ilman heidän suostumustaan*

Kun Ukrainassa kolahtaa ...

Kun Hitlerin laumat kaksi vuotta sitten saivat haltuunsa Ukrainan viljajät alueet, huusi Suomen propaganda saksalaisia isäntiään matkien, että nyt ne bolshevikit kuolevat nälkään.

Stalingradin romahduksen jälkeen se vakuutti, ettei saksalaisilla aseveljillä ole mitään hätää, sillä onhan heillä vielä käsissään sellainen tärkeä valtti kuin Ukrainan vilja.

Nyt, kun saksalaisia ajetaan pois Ukrainan lakeuksilta ja kun neuvostojoukot lähenevät Kieviä, koettavat saksalaisten apurit Suomessa uskotella, ettei etelässä käytävillä taisteluilla ole mitään oleellista merkitystä Suomelle. Mutta koettivat samat herrat vielä muutama kuukausi sitten lohdutella nälkäisiä Suomen kansaa sillä, että niillä on saavuttamiseksi Venäjältä kauan kuin saksalaisten käytävissä on Ukraina, „Euroopan vilja-aitta“, ei Suomellakaan ole mitään hätää.

Puhukoot propagandaherrat mitä tahansa, mutta yksi asia on selvä: kun Ukrainassa kolahtaa, niin Suomessakin kolahtaa. Jos tähän saakka on Saksasta jonkun verran silloin tällöin tippunutkin Ukrainasta ja Moskovasta miehitetyistä maista rosvottua viljaa (josta on maksettu kallis hinta suomalaisten sotamiesten verellä), niin nyt menee sekin reikä tukkoon.

SANOI...

„Mää lähren nyten, ettei tartte sitten porat ja karat“, sanoi Porin poika, kun rintamalta karkasi.

„Mannerheimin lihakortti“, sanoi kenraali Laatikainen sotamiesten tuntelevy.

„Ei nyt kestä herrajesta ja lat paikallaan“, sanoi saksalainen, kun selkäänsä sai.

„On se sikamainen ta, kun tuotakaa ikäluokkaa ei ole vielä laskettu viilliin“, sanoi saksalainen, kun Mannerheim 76 vuotta täytti.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 84
1943

RINTAMALEHTI

Tiistaina
syyskuun 28 pñä

Punainen armeija Smolenskissa

Voittoisa hyökkäys jatkuu

Kolmen viime päivän aikana Punainen armeija on edennyt kaikilla lohkoilla tuhat kilometriä leveällä rintamalla. Mainitsemme kaikkein oleellimmat seikat Neuvostoliiton Tiedotustoimiston tiedonannoista.

SYYSKUUN 25 PÄIVÄNÄ. Läntisen rintamalohkon joukot ylittivät Dnieprin ja valtasivat rynnäköllä ankarien taisteluiden jälkeen Smolenskin, saksalaisten puolustuksen tärkeimmän strategisen solmukohdan. Samana päivänä läntisen rintamalohkon joukot murtoivat kaksi päivää kestäneiden kiivaiden taisteluiden jälkeen vihollisen vastarinnan ja valtasivat Roslavl'n kaupungin, operatiivisesti tärkeän huoltoteiden solmukohdan ja saksalaisten puolustuksen lujan tukikohdan Mohilevin suunnalla. Homelin suunnalla vapautettiin saksalaisista Klintsyn kaupunki ja 350 muuta paikkakuntaa. Kaikilla muillakin rintamalohkoilla neuvostojoukot jatkoivat hyökkäystaisteluita.

SYYSKUUN 26 PÄIVÄNÄ. Dniepropetrovskin, Kremenshugin ja Kievin suunnilla neuvostojoukot ovat murrettuaan vihollisen vastarinnan tulleet muutamien paikoin Dnieprille asti.

Homelin suunnalla on vallattu neljä kaupunkia ja 300 muuta paikkakuntaa, Mohilevin suunnalla 250, Smolenskin suunnalla 200 ja Vitebskin suunnalla 200 paikkakuntaa.

SYYSKUUN 27 PÄIVÄNÄ. Kubanilla neuvostojoukot ovat vallanneet Temrjukin kaupungin. Hyökäten Dnieprin vasenta rantaa pitkin neuvostojoukot ovat tulleet Dniepropetrovskin luokse. Kaikkiaan vallattiin tuona päivänä saksalaisilta 1.100 paikkakuntaa.

MITEN ITALIALAISET TAISTELEVAT SAKSALAISIA VASTAAN

Italian kansan taistelu saksalaisia vastaan laajenee ja voimistuu. Miehet, naiset ja lapset pohjois-Italiassa kavat ampumahautoja valmistautuen tekemään vastarintaa hitleriläisille. Paljon työläisiä on yhtynyt italialaisiin joukko-osastoihin ja taistelee yhdessä heidän kanssaan saksalaisia vastaan. Roomassa rakennetaan katusulkuja.

Jugoslaviassa jatkuu ankara taisteluita saksalaisten ja italialaisten joukkojen välillä. Jugoslaviaiset sissit ovat katkaissut rautatielinjat Adrian meren satamakaupunkiin, vaikeuttaen siten suuresti saksalaisten operatioita. Ateenassa on ollut kolme päivää taisteluita italialaisten ja saksalaisten joukkojen välillä.

(Jatkuu 2. siv.)

PUNAINEN ARMEIJA SMOLENSKISSA

(Jatkoa I. siv.)

Hitleriläinen propaganda Suomessa pettää yleisöä uskotellen, että hyökkäävän Punaisen armeijan menestyksillä Ukrainassa, itärintaman keskiosassa ja Smolenskin alueella ei muka ole mitään merkitystä Suomelle, joka, näettekö, on kaukana tapahtumapaikoilta. Mutta se ei voi peittää sitä hämminkiä, joka vallitsee Suomen johtavissa piireissä neuvostojoukkojen voitokkaan hyökkäyksen johdosta. Suomen herrat eivät ole sattumalta alkaneet jaaritella rauhasta ja „omasta sodastaan“, jota he muka käyvät riippumatta muista sotivista maista j. n. e. j. n. e. Pelko lähenevästä romahduksesta ja oman nahkan kärkevymisestä on pakottanut Rydin ja Mannerheimin sotahullujen koplan muuttamaan hiukan ääntä kelloon. He ymmärtävät mainiosti, että jokainen uusi isku, joka Hitlerille itärintamalla annetaan, on samalla isku hänen vasalleilleen, ja että Saksan sotakoneen murskaaminen johtaa koko fascistisen liittoutuman tuhoutumiseen.

ESIMERKIN VOIMA

Saksmannin maaru on sellainen kaikkinielävä toosa, johon täydellisesti soveltuvat tuntemattoman runoilijan sanat:

„Sinne on mennyt
niin monen pojan
kunnia sekä tavara“.

Niin. Sinne se on mennyt Suomen itsenäisyyden. Se on pantu menemään sanottuun viemäriin Rydin, Waldenin, Linkomiehen sekä Manner- ynnä Tannerheimin toimesta kaikkien saksmannimielisten ja sotahullujen Suomen kansalaisten myötävaikutuksella. Joku on väittänyt, että on niillä Helsingin herroilla sentään edes itsenäiset jutut. Tämä väite johtuu tietämättömyydestä. Kun tarkemmin katsotaan, niin huomataan, että kaikille tunnetut iskulauseet „bolshevismen vaarasta“, „idän uhkasta“, „Euroopan linnoituksen puolustamisesta“.

PAKINA

„puolustus-sodasta“, „taistelusta kodin ja isänmaan puolesta“ y. m. y. m. ovat tulleet Suomen sotaintoilijain suuhun Saksan natsien mölytoosasta.

Siitä samasta lävestä se sylvähti alkujaan sekin Suomen propagandanerojen kolporteeraama viisaus, että „meidät on pakotettu käymään sotaa“.

Joo, joo! Selvä juttu. Saksmanni oli „pakotettu“ käymään sotaa, koska maailman kaikki kansat eivät halunneet suosiosta alistua sen kynittäviksi, vaan oli sellaisia, jotka panivat kampoihin, kun saksmanni rupesti silmille pomppimaan.

Samantapaisesta syystä olivat Suomenkin herrat „pakotetut“ päästämään natsien sotalaumat takaoven kautta maahan, rikkomaa rauhan, jota he itse olivat hiukan toista vuotta aikaisemmin olleet polvillaan ruinaa-

ISÄN NEUVO

„Säilytä nuori pääsi ja mene Venäjälle“

Julkaisemme alla vapaaehtoisesti Punaisen armeijan vangiksi antautuneen, Kuhmosta kotoisin olevan sotavangin kirjeen, jonka hän sai isältään vähä ennen Neuvostoliiton puolelle siirtymistään. Sotavangin toivomuksen mukaan emme julkaise nimeä. Kirje kuuluu näin:

„Rakas poikani!“

En tiedä mikä eteen tulee, kun nauriin vei rutto ja muistaakaan juurikkaista ei näy tulevan mitään. Täällä Kuhmossa on taas ollu hallayöt.

Nämä vähäiset viljatkin on puitava riusalla ja jauhattava Kintaskosken myllyllä, sillä polttoainetta ei ole ja naapurin vesimyllykään ei toimi. Minä olen päättänyt, etten vie jyviani kansanhuollon myllyyn, sillä sieltä ne menee vain herrojen suihin ja sitten itse saa panna hampaat naulaan.

Ensi talvena tulee varmasti kova nälkä, kun ei missään ole työvoimaa. Herrat varmasti aikovat tappaa teijät loputkin, kun eivät laskeneet tänä vuonna työlomillekaan. Ja mitäs ne vainaat sitten ruoalla tekeekään.

Koetahan sinä vaan säilyttää nuori pääsi ehjänä ja mene Venäjälle. Radiosta kuultiin terveisiä Venäjältä alikersantti Toivo Pölläselältä. Hän sanoo voivansa hyvin ja ruokaa olevan riittämiin. Ei tällä kertaa enempää. Päästä itse niinkuin parhaaksesi näät. Minun hartain toivomukseni on, että säilyisit elävänä.

Isäsi“.

Poika teki isän neuvon mukaan. Hän toivoo isänsä saavan tietää, että on terve ja hyvissä voimissa. Yliloikkarina hän saa lisätyt ruoka-annokset, on töissä omassa ammatissaan erikoisleirillä, joka on kauniilla paikalla. Kotiin hän palaa heti, kun sota loppuu.

He olivat „pakotetut“ salakavalasti kuin maantierosvot karkaamaan pahaa aavistamattoman itäisen naapurin kimppuun. He olivat „pakotettuja“ olemaan niin aaseja, että uskoivat Saksan voittoon ja luulivat sen avulla voivansa toteuttaa hoopon hoopot valloitus suunnitelmansa.

Saksmanni viilettää nyt Ukrainasta länttä kohti niin että pökötyt lepattaa ja pää on kolmantena jalkana. Se ei puhu enää paljoa, mutta ketterien koipien sa vilkkaalla vuorovaikutuksella se näyttää nyt teoillaan hyvää esimerkkiä mannerheimiläisille jäljittelijöilleen.

Lähtö se tulee „heimoveljillekin“ Neuvostomaasta, ja äkkiä lähtö tulee sekin, saksmannin tyyliin. Mutta suomme puolestaamme Helsingin herroille sen ilon, että nimittävät sitten livohkaansa — itsenäiseksi livohkaksi.

Taavetti Tietäväinen.

Miksi karkasin Mannerheimin armeijasta?

Elokuun 22 päivänä siirtyi Punaisen armeijan sotavankuteen JR 101 23. pataljoonan 1. komppanian sotamies Aarne Johannes Riihelä Vahvialan pitäjän Löytömaen kylästä. Hän kirjoittaa:

Kotona on minulla nuori vaimo ja pieni lapsi. Velvollisuuteni on siis pitää huolta heistä. Minulle ei kuitenkaan suotu siihen tilaisuutta, vaan ajettiin minun tahtooni armeijaan. Mutta muistaen vaimoani ja lastani minä karkasin. Ajattelin, että toisella paikalla eläen minä voin Suomessa työskennellä perheeni huoltamiseksi. Se ei onnistunut. Sotapoliisit ja viranomaiset saivat minut kynsiinsä. Jouduin linnaan. Tie perheeni huoltamiseen oli jälleen poikki.

Linnassa kohdeltiin hävyttömästi. Ruokaa annettiin vain sen verran, että henki säilyi kitusissa. Vangit jätettiin nälkään.

Löin arpa: Jättääkö perhe ja kuolla nälkään linnassa? Päätin, että perheeni en jätä. Lähdin „vapaaehtoisesti“ linnasta toisten rintamalle lähetettävien vanhojen joukkoon, mutta en itseäni tapattamaan, vaan siinä mielessä, että sitä tietä pelastan henkeni ja saan edes jonkun mahdollisuuden huolehtia vaimostani ja lapsistani.

Rintama-alueelle saavuttuamme huhtikuun 20 päivänä eräs esikuntaviskaali, kapteeni Karumaa sanoi heille puheessaan: „Vankilatuomioita täällä ei muisteta, vaan seisotte paikoillanne näillä rajoilla, jotka nyt on saavutettu“.

Silloin ajattelin: Tuohan on selvää puhetta. Se on ohjelma, joka tarkoittaa meidän tappamistamme. Minä tiesin, että nuo saavutetut rajat ovat vieraalla maalla. Tiesin, että meidät ajetaan niiltä pois, jos ei hyvällä, niin pahalla. Tämän pidin jatkuvasti mielessäni ja haudoin ajatusta karkaamisesta Mannerheimin armeijasta. Tarkastelin tietä miinakentän läpi Punaisen armeijan linjoille. Olin tullut vakaumukseen, että sotavankina ollen säilyisin parhaiten henkeni ja sodan loputtua pääsen terveenä ja elinvoimaisena huoltamaan perheeni.

Sotamies
Aarne Riihelä.

J. K. Kun Suomen armeijassa on paljon sellaisia poikia, jotka lähtivät samoin kuin minäkin, mutta pelkäävät linjojen ylittämistä, niin tahdon sanoa heille: Linjojen ylittämisessä ei ole mitään vaikeutta, kun vaan ajattelee omalla päällään. Tällä puolen on hyvä vastaanotto. Yliloikkarit ovat etuoikeutetussa asemassa. Ruoasta on riittävästi.

Etuoikeutetussa asemassa ovat ne suomalaiset sotamiehet ja upseerit, jotka vapaaehtoisesti antautuvat sotavangeiksi. Punaisen armeijan päälystön antamien ohjeiden mukaisesti heille myönnetään:

1. Lisätyt ruoka-annokset.
2. Majotus erikoisleireillä, jotka sijaitsevat suotuisissa ilmastosuhteissa.
3. Etuoikeus ammatinmukaisen työn valinnassa.
4. Etuoikeus kirjeiden lähettämisessä omaisilleen Suomessa.
5. Kotiinpaluu ensi vuorossa Suomeen tahi johonkin muuhun maahan, johon sotavanki haluaa, heti sodan jälkeen.

Neuvostoliiton sotavankileirillä
N:o 158

Ryhmä suomalaisia sotavangeja rakentamassa taloa.

SANOI ...

„Suur - Suomen suur - aasi“, sanoi kenraali Heinrichs Mannerheimiä.

„Ehtiiköhän ne talveksi Berliiniin“, sanoi sotamies Hiltunen, kun saksalaisten livohkasta kuuli.

„Saksmannin mölytoosa“, sanoi työmies propaganda-Jahve-tin suuta.

„Ei se kipu, mutta se häpy“, sanoi saksmanni, kun selkäänsä sai.

„Heil Hitler“, sanoi iikolli, kun akkansa vierestä saksmannin löysi.

„Lähdettiin“, sanoi saksmanni, kun Ukrainassa löylyä lyötiin.

Niinhan se sanoi täikin samassa tilanteessa.

HERRA MINISTERI MUISTAA VÄÄRIN

Ministeri Väinö Tanner piti puheen t.k. 24 p:nä. Se jakaantui kahteen osaan: toinen osa oli totta, mutta toinen osa oli valhetta.

Totta oli se haikain huokaus, sin tehty toteamus, että Neuvostoliittoa ei voidakaan sotilaallisesti kukistaa, vaikka niin oli laskettu ja toivottu.

Totta oli myöskin se yhtä surumielinen havainto, että Suomen kansan laajat joukot odottavat kiihkeästi rauhaa ja ovat tyytymättömiä, kun sitä ei ole tullut.

Kaikki muu oli valhetta. Vanhoja, kuluneita valheita olivat Tannerin väitteet, että Suomi käy sotaa muka omien rajojensa turvaamiseksi, että „meillä ei ole mitään yhteyttä suurvaltasodan kanssa“, ja että „meillä ei ole ollut minkäänlaisia sopimuksia kenenkään kanssa“. Niin sanoo mies, joka on itse ollut mukana päästämässä Hitlerin sotalaumoja Suomeen ja usuttamassa suomalaisia sotamiehiä yhdessä noiden laumojen kanssa karkaamaan Neuvostoliiton alueelle, solmimassa Saksan natsien kanssa sotasopimusta, joka tunnetaan anti-komintern-sopimuksen nimellä.

„Me olemme sotaa käyvä puolueeton maa“, sanoi Tanner edelleen. Se on mätä vitsi, jonka paikka sanomalehden palstoilla ei voi olla muualla kuin osastossa „Sanoi...“.

Valhetta ja ruokotonta panettelua on se herra Tannerin väite, että Neuvostoliitto ei muka olekaan mikään kansanvaltainen maa. Tuollaista pötyä puhuu mies, joka on ilmi-antanut ohranalle ja toimittanut kuritushuoneeseen omat puolue- toverinsa, perustuslain mukaan „koskemattomuutta“ nauttivat kansanedustajat Wiikin, Ampujan, Sundströmin, Räisäsen ja monet muut siitä syystä, että mainitut miehet ovat olleet eri mieltä „johtaja“ Tannerin kanssa. Hyvinpä kaukana tiepuolella näkyy Väinö kykkineen siihen aikaan kuin häpykuorma on ohii kulkenut...

Ruotsalaiset lehdet, m.m. „Dagens Nyheter“ toteavat, että Tannerin puhe on tehnyt hyvin huonon vaikutuksen Ruotsissa. Siitä näkyy, kuten mainittu lehti toteaa, että tannerilaiset johtomiehet ovat rauhan vastustajia, ja että Tannerin puheen tarkoituksena oli sodan vastustajien terrorisoiminen.

Toisin sanoen Tanner on vielä kerran antanut koko maailmalle näytteen siitä, että hän, samoin kuin koko Linkomiehen fascistihallitus, on Saksan kätyreitä.

TOIVOMUKSET MUUTTUVAT

„Voi kun olis nyt suuta korviin ja mahaa polviin“, sanoi saksamanni, kun Ukrainan leipämaille pääsi.

„Voi kun olis nyt kirahvin koivet, kurjen siivet ja pitkä pyrstö pylyssä“, sanoi saksamanni, kun Ukrainasta äkkinäisen lähdön sai.

„Missä täällä karhun nahkaa myydään?“

Eräs vapaaehtoisesti Punaisen armeijan vangiksi antautunut Porista kotoisin oleva Suomen armeijan korpraali kertoo:

„Joku aika sitten joukko-osastossamme ryhdyttiin laatimaan luetteloita niistä sotilaita, jotka sodan loputtua haaluavat saada maita Itä-Karjalasta. Miehet ottivat tämän asian huumorin kannalta ja jokainen tilasi vähintään 100 ha viljelysmaata ja saman verran metsää. Mutta hyvin pian luetteloiden teko, koska tilaajien vaatimukset osoittautuivat liian suuriksi. Tämän jälkeen pojat hakiesaan luetteloiden laatijoita kyselyvät: „Missä täällä sitä karhun nahkaa myydään?“ Toiset taas vastailivat piruillen:

„Ennakkotilausten vastaanotto on lakkautettu, kun karhuhakaan ei vielä ole kaadettu.“

Se oli viisaasti vastattu. Mutta vielä viisaammin tekevät ne, jotka karkaavat rintamalta antautuvat vangeiksi. Niillä, jotka eivät älyä sitä ajoissa tehdä, on tosiaankin tiedossa torpanmaa — 3 (sanoo kolme) kyynärää selkärangan alle. Ennen pää ei tipu.

Sotavankien nimiä ei julkaista ilman heidän suostumustaan

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 85
1943

RINTAMALEHTI

Perjantaina
lokakuun 1 p:nä

NEUVOSTOJOUKOT DNEIPRILLA. HYÖKKÄYS JATKUU JO VALKO-VENÄJÄN ALUEELLA

MITEN KÄY TALVELLA?

Saksalaisten anastajalaumojen tarkoituksena neuvostomaalta jatkuu heikentymättömällä voimalla. Punaisen armeijan joukot vapauttavat jokainen päivä satoja ja tuhansia paikkakuntia. Smolensk, Orel, Harkov, Donetsk, laakio, Mariupol, Poltava ja Novorossiisk ovat jo laukana länttä kohti etenevien neuvostojoukkojen selustassa. Punaisen armeijan joukot ovat tulleet aivan Dnieprin rannalle Kievin, Dniepropetrovskin ja Zaporozhjen luona sekä vallanneet Kremenshugin kaupungin. Suomalaisen lukijan huomio kiinnittyy ymmärrettävistä syistä ensi kädessä hyökkäysrintaman pohjoisosaan. Vielä äsken hitleriläinen propaganda toittotti: „Desna-jokea kauemmaksi vetäjäiset eivät pääse“. Kului vähän aikaa, ja Punainen armeija siirsi Desna-joen pitkää pituuttaan, siirtyi Valko-Venäjän alueelle, murrettuaan vihollisen puolustuslinjan, ja lähestyy nyt Homelia, Mohilevia ja Vitebskiä.

Eräät Suomen pääkaupunkien lausunnot osoittavat viikkaloisimpienkin Hitlerin suomalaisten renkien alkavan kättä, että kysymys ei ole missään Saksan armeijan „suunnitelmalisesta liikehtimisestä“,

(Jatkuu 2. siv.)

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto ilmoittaa kolmen viime päivän taisteluista:

Syyskuun 28 päivänä. Kremenshugin ja Kievin suunnilla neuvostojoukot ovat kehittäneet hyökkäystään edelleen Dnieprin vasemmalla rannalla. Homelin ja Mohilevin suunnilla (Valko-Venäjä) on vapautettu yhden päivän aikana 700 paikkakuntaa, niiden joukossa kaupungit Mstislav, Klimovitschi ja Kostjukovitschi. Vitebskin suunnalla on saksalaisilta vallattu takaisin 300 paikkakuntaa.

Syyskuun 29 päivänä. Arorintaman joukot ovat kolme päivää kestäneiden kiivaiden taisteluiden jälkeen murtaneet vihollisen vastarinnan Dnieprin vasemman rannan sillanpääasemissa ja vallanneet rynnäköillä Kremenshugin kaupungin. Kievin suunnalla neuvostojoukot ovat murtaneet vihollisen vastarinnan ja lyötyään saksalaiset Dnieprin oikealle rannalle valloittaneet Darnitsan rautatiesolmun ja muita lujasti linnoitettuja vihollisen tukikohtia. Homelin ja Mohilevin suunnalla neuvostojoukot ovat edenneet ja vallanneet 500 paikkakuntaa. Vitebskin suunnalla on saksalaisilta vallattu Rudnjan kaupunki, vihollisen luja tukikohta ja huoltoteiden solmu, sekä vapautettu 120 muuta paikkakuntaa.

Syyskuun 30 päivänä. Länsirintaman joukot ylittivät Soshjoen ja valtasivat yli 170 paikkakuntaa, joiden joukossa Kritshevin kaupungin, joka oli vihollisen tärkeä tukikohta ja rautatiesolmu Mohilevin suunnalla. Homelin ja Vitebskin suunnalla neuvostojoukot jatkoivat menestyksellistä hyökkäystään.

Laukaus Minskissä

VALKO-VENÄLÄISET ISÄNMAANYSTÄVÄT SURMA-SIVAT HITLERILÄISEN KÄSKYNHALTIJAN WILHELM KUBEN

Saksassa ollaan levottomia sen johdosta, että valko-venäläisten isänmaanystävien taistelutoiminta on viime aikoina vilkastunut. Natsilehdet ovat maininneet 1.600 huomattua saksalaista virkamiestä, jotka ovat saaneet surmansa Minskissä ja sen lähetyksillä.

On kuvaavaa, että samana

päivänä, kun ensimmäiset Punaisen armeijan joukko-osastot astuivat Valko-Venäjän alueelle, valko-venäläiset isänmaanystävät surmasivat Minskissä hitleriläisen käskynhaltijan, Valko-Venäjän saksalaisen „ylikomissaarin“ Wilhelm Kuben, suuresta suustaan ja eläimellisestä raukuudesta tunnetun natsikihon.